

LKB KRONIKA NR. 47

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!

KRATOS IR TARDYMAI

(Tęsinys)

Kelmė. 1980 m. gruodžio 24 d. i Kelmės raj. prokuratūrą pas ypatingu bylų vyr. tardytoją Astašką buvo iškviesta Regina Teresiūtė.

Tardytojas pareiškė, jog Teresiūtė iškviesta perspėjimui, nes vis gilyn ir gilyn brenianti į nusikaltimus. Jo nuomone, ji susidėjusi su kunigais i š TTKKK — kun. A. Svarinsku ir kun. Zdebskiu. Tard. Astaška apgailestavo, jog iškviestoji yra viena iš reakcingų kunigų aukų, siūlė padėti įstoti į medicinos institutą ar muzikos mokyklą (Teresiūtė eilė metų buvo bandžiusi įstoti į muzikos mokyklą).

Tardomoji, atsisakiusi pagalbos, pareikalavo grąžinti 1980 m. rugsėjo mėn. 12 d. kratos metu paimtus iš jos daiktus. Vyr. tardytojas pabrėžė, jog daiktai nebus grąžinti, kadangi Teresiūtė itariama kaip viena iš 1980 m. eisenos i Šiluvą organizatorių, taip pat kaltinama suorganizavusi žmones i G. J. Stanelytės teismą Kelmėje, vykusį 1980. XII. 16, už ką gali būti patraukta baudžiamojon atsakomybėn.

Tardytojas Astaška priekaišta-vo tikintiems, kodėl šie neprašo eisenos i Šiluvą leidimo ir tuo pačiu užtikrino, kad "ateinančiais metais nebus leista eiti i Šiluvą".

Tardymas truko maždaug valandą laiko.

Jurbarkas. 1980 m. spalio 24 d. Jurbarko raj. Antakalniškių km. gyvenančio Lekšaičio bute buvo padaryta krata, ieškant "pagrobtų daiktų". Paimta "Aušra" Nr. 21 ir medžioklinis šautuvas. Krėtė Jurbarko VRS darbuotojai.

— — —

1980 m. gruodžio 16 d. Jurbarko Universalinės parduotuvės trikotažo skyriuje saugumietė Nina Okunova apie gerą pusvalandį tardė to skryje pardavėją Jadę Locaitienę. Saugumietę domino pardavėjos pažiūros, skaitomos religinio turinio knygos ir i š kur jas gaunanti. Kai Jadė paaiškino, jog knygas gavusi iš nepažintų moters, Nina Okunova vi-
saip stengėsi sužinoti jos pavardę, adresą ir pan. Atsisveikinant prisakė nedelsiant paskambinti i Saugumą, jei minėta moteris atsilankytų.

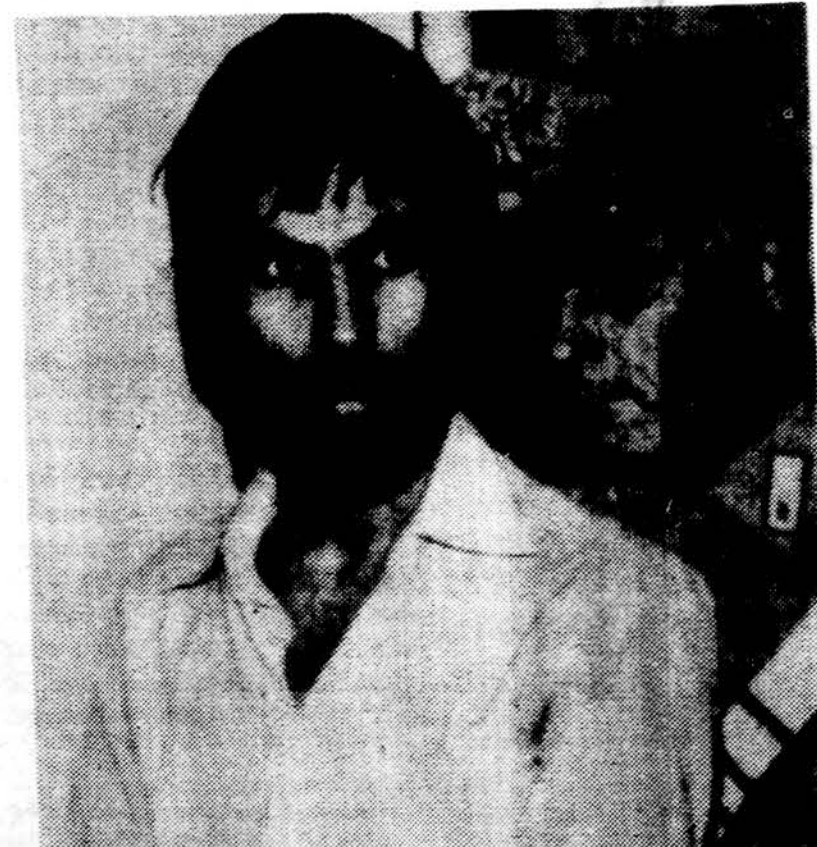
Pabaltiečiai britų parlamento rūmuose

Užsienio spauda plačiai aprašė tragiškojo birželio sukačiū Pabaltijiečių minėjimą Londone, kuris pirmą kartą įvyko Didžiosios Britanijos Parlamento rūmuose — vienoje didelėje posėdžių salėje. Pagerbdami pabaltiečius, minėjime dalyvavo daugiau negu 300 anglų ir Rytų Europos tautų atstovų. Specialiai buvo taip pat pakviestas buvęs rusas po litinis belaisvis Vladimiras Bukovskis. Savaitraštis "Darbininkas" rašo, jog įspūdingai atrodė britų Parlamento salėje, už prezidiumo stalo, iškabintos gedulo kaspainais perjuostos nepriklausomos Lietuvos, Latvijos bei Estijos tautinės vėliavos. Visi kalbėtojai, jų tarpe keli žymūs britų Aukštųjų ir Žemųjų rūmų nariai, griežtai pasmerkė jėgą įvykdę griūtį Pabaltijo kraštų įjungimą i Sovietų Sąjungą, žiaurias pabaltiečių naikinimo pastangas — tremimus, išreiškė savo solidarumą ir moralinę paramą už savo teises dabar kovojančiom Pabaltijo tautom. Škotų atstovas britų Parlamente Teddy Taylor, pa žymėjo, kad tokie įvykiai, kaip tie, kurie palietė Pabaltijo kraštus, niekad neprivalo būti užmiršti, nes tai būtų nusikaltimas prieš sąžinę. Kitas Parlamento atstovas — Sir Bernard Braine, iš savo pusės, pažymėjo, kad Pabaltijo tautom padarytos skriaudos užmiršimas būtų paskatinimas naujiem tarptautiniam nusikaltimam. Jis pabrėžė, kad Didžioji Britanija kaip ir Jungtinės Amerikos Valstybės niekada nepripažino ir niekada nepripažins teisėtų trijų Pabaltijo kraštų prievartinio įjungimo i Sovietų Sąjungą. Tie, kurie priešinosi nepakendčiamam režimui už geležinės uždangos, pažymėjo Bernard Braine, kovoją ir už Vakarų pasaulio tautų laisvę. Kalbėtojas taip pat iškėlė Lenkijos įvykių reikšmę kovoję už tautų ir pavienių žmonių teises bei

Sveikino Lenkiją

Maskva. — Lenkijai švenčiant savo valstybinę šventę, sovietai pasiuntė kelias sveikinimo teleg-
ramas, kurias pasirašė prezidentas Brežnevus, kitas — gynybos ministras Ustinovas, premjeras Tichonovas. Iš telegramų sprendžiama, kad sovietų valdžia pasiryžusi toleruoti Lenkijos pasikeitimus, išreiškia ribotą pasitikejimą lenkų partijai, tačiau vis dar nurodo, kad lenkai turi "budėti", nes "liaudies priešai", reakcionieriai dar nebaigė kovos. Kremliaus gerą įspūdį padarė žinia, kad Lenkijos uostų darbininkai ir lėktuvų linija nutarė atsaukti numatytus streikus.

— Belgijoje žmona nušovė valstybės atstovą Europos Rinkos organizacijoje Fernand Spaak. Jo to žmona nušūvė vonioje, i vandenį įmesdama įjungtą elektrinį aparatą.

Turkų teroristas Mehmet Ali Agca Italijos teismo buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos už popiežiaus Jono Pauliaus II-jo peršovimą ir dviejų amerikiečių moterų: Anne Odre ir Rose Hall sužudymą. Už nelegalų ginklo įvežimą ir įdirbtų dokumentų turėjimą Agca turės 12 mėnesių sėdėti vienukėje. Kaltinamasis tvirtino, kad Italijos teismas neturi teisės jo teisti, o tik — Vatikano.

Gibraltaro uostas ir princo vestuvės

Ispanijos karalius nevyks i Londoną

Londonas. — Britaniją sujau-dino politinis nemalonumas, ku-ris meta šešėlį sosto įpėdinio princo Carlo ir Lady Diana Spencer sutuoktuvėms. Ispanijos karalius Juan Carlos ir karalienė Sofija buvo priėmę pakvietimą dalyvauti vestuvėse. Jie turėjo atvykti i Londoną ši savaitgalį, ta-
čiau paskelbė, kad jie vestuvėse nedalyvaus. Priežastis nenurodo-ma, tačiau ispanų vyriausybė ne-slepia, kad ceremonijai boikotą i š šaukė Gibraltaras. Britų karališ-kieji rūmai, skelbdami apie vedu-sių poros planus, nurodė, kad po vestuvių jiedu praleis dvi die-nas lordo Romsey, lordo Moun-batteno anūko, dvare Broadlands, Hampshire. Po to naujavedžiai skris i Gibraltarą, kur uoste jų laukia karališkieji jachtai "Brita-nia", kurioje jie plaukios Vidur-
žemio jūroje dvi savaites.

Ispanijos užsienio reikalų mi-nisterija paskelbė, kad Gibraltaro pasirinkimas Valijos princo vestuvinei kelionei pradėti buvo neapgalvotas, nelaimingas žings-nis, kuris užgauna ispanų tautą. Kaip žinoma, Britanija valdo Gibraltarą, dviejų su puse kvadra-tinių mylių žemės plotą, uolas ir natūralų uostą jau nuo 1713 me-tų Utrechto sutarties. Jokia ispa-nų vyriausybė, jokia politinė par-tija nėra pripažinusi šio ploto Bri-tanijai. Dėl Gibraltaro vyksta se-ni ginčai, derybos. Vos prieš sa-vaitę britų užsienio reikalų mi-nistras lordas Carringtonas buvo Briuselyje susitikęs su Ispanijos valdžios atstovais. Buvo kalbama apie Ispanijos — Gibraltaro sie-nos atidarymą. Siena uždaryta

1969 birželio mėn. Britų — ispa-nų derybos laikomos dalimi bend-rų derybų dėl Ispanijos įsijungi-mo i Europos Rinką.

Britanijos spauda išreiškia nu-stebimą dėl Ispanijos reakcijos i Gibraltaro pasirinkimą "medaus mėnesio" pradžiai. Spėjama, kad "kažkas" Britanijos karališkuose rūmuose padarė diplomatinę klai-dą, nes jachta kelionę galėjo pra-dėti iš bet kurio uosto.

Kai kurie britai nepatenkinti dėl vestuvių boikoto. Parlamen-to narys konservatorius Albert McQuarrie pasiūlė rezoliuciją, ku-ri išreiškia "pasipiktinimą" Ispa-nijos karaliiaus elgesiu.

Britanijos užsienio reikalų mi-nisterija paskelbė pareiškimą, ku-riame sakoma, jog šis incidentas nesukelia jokio diplomatinio ply-nišio. Britanijos politika Ispanijos atžvilgiu liks nepasikeitusi. Minis-tras pavadojojas Sir Ian Gilmour pareiškė parlamente, kad nėra svarstoma pakeisti medaus mėne-sio planus. "Tai jų medaus mė-nuo ir niekam netinka i jį kišti", pasakė jis.

BBC paskelbė, kad princo ves-tuvės televizijoje bus stebimos 750 milijonų pasaulio žmonių. Televizijos kameras ir technikus atsiuntė 50 valstybių, ceremoni-jas filmuos 100 televizijos stočių.

Argentinos streikas

Buenos Aires. — Argentinoje Generalinės Darbininkų federaci-jos paskelbtas generalinis strei-kas tik dalinai pavyko. Vyriausy-bei grasinant suimti ir teisti uni-kijus vadus, sustoję darbai kai ku-riose chemikalų ir automobilių įmonėse, tačiau autobusai ir trau-kiniai judėjo normaliai, bankai ir kitos įstaigos buvo atidarytos. Streike dalyvavo apie 15 nuoš-darbo žmonių. Penki uniųjų vadai suimti, jiems gresia ketveri metai kalėjimo. Kiti streiko organizato-riai slapstosi.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Septyni demokratai senato-riai paprašė prezidentą Reaganą parūpinti Lenkijai ekonominę paramą, ypač, maisto produk-tais. Raštą pasirašė senatoriai: Kennedy, Byrd, Cranston, Pell, Biden, Sarbanes ir Bumpers.

— Vakarų Berlyne lenkui Ber-nard Pientka, 21 m. rengiama by-la už Lenkijos lėktuvo pagrobi-mą, paskelbė teisingumo minis-terija. Pientka pareiškė, kad jis nusivylęs tėvynės politine ir eko-nomine sistema, be to, bijojęs pa-tekėti i kariuomenę. Jis pridėjo, kad mergina, su kuria jis drauga-vo, išvyko i Vak. Vokietiją ir gy-vena Aschaffenburgė.

— Kinija pareikalavo, kad Ja-ponija sustabdytų jūros dugno tyrinėjimus prie šiaurinių Taiva-no grupės salelių. Jos nuo senovės laikų yra Kinijos žemė. Tas salas savinasi ir Taivanas. Manoma, kad prie jų gali būti naftos šal-tinių.

— Vyriausybė atmetė Kalifor-nijos prašymą paskelbti valstiją nelaimės zona. Motyvas — vai-sių musulnių užpuolimas baigia-mas suvaldyti.

— Airijos premjeras FitzGe-rald atsisakė aplankyti Belfasto kalėjime badaujantį Kieren Do-herty. Tas gali sukelti Airijoje naujas airių armijos riaušes.

— Trys naktys šalnų paken-ke Brazilijos kavos plantacijoms. Vyriausybė tiria padarytus nuos-tolius.

— Tarptautinė, 12 valstybių bankininkų komisija paskelbė Šveicarijoje, kad Lenkijos skolų mokėjimas yra atidedamas atei-čiai. Smulkmenos neskelbiamos. Komisijoje buvo 21 didesnio ban-ko atstovai.

— Vyriausybės psichiatrai nu-statė, kad kalinamas John Hinc-kley, kuris bandė nužudyti prezi-dentą Reaganą ir sužeidė jį ir dar tris asmenis, atentato metu buvo sveiko proto, dabar yra sveikas ir gali stoti i teismą.

— Varšuvoje bus pastatytas paminklas velionio kardino lo Ste-pono Višinskio atminimui. Tam tikslui yra sudarytas specialus ko-mitetas, kurio pirmininku išrink-tas Varšuvos universiteto rektori-us, prof. Samsonowicz.

Pamaldos lenkų jaunimo stovyklose

Vasaros stovyklose dalyvaujan-čiam lenkų jaunimui bus suteik-ta galimybė sekmadieniais ir kė-tais šventadieniais dalyvauti šventose Mišiose. Katalikų laik-raščio "Słowo Powszechne" ži-niomis, tuo reikalu yra išleistas švieto ministro dekretas, pagal kurį stovyklaujantis jaunimas, jei tėvai pageidauja, šventadieniais turėtų būti atpalaiduotas nuo įva-rių išpareigojimų, kad galėtų da-lyvauti religinėse pamaldose. Tam tikslui stovyklų vadovybei turi būti įteiktas tėvų raštiškas prašymas.

Mirė Bulgarijos "sosto įpėdinė"

Sofija. — Bulgarijoje mirė pi-rmojo komunistų partijos sekreto-riaus Živkovo dukte Liudmila, 39 metų amžiaus. Ji buvo labai ita-kinga bulgarų politbioho ir cen-tro komiteto narė, kultūros, švie-timo reikalų tvarkytoja. Mirties priežastis neskelbiama. Velionė buvo baigusi Oksfordo universite-tą, gavusi istorijos daktarės laips-nį. Bulgarijai kalbėdavo, kad tėvai mirus, ji bus Bulgarijos valdovė. Jos vyras Ivan Slavkov vadovauja Bulgarijos televizijai.

JAV KRITIKUOJA IZRAELIO LINIJĄ

Egipto prezidentas pasmerkė puolimus

Beirutas. — Izraelio aviacija toliau daužė palestiniečių taiki-nius Libane. Jungtinių Tautų ste-bėtojai Libane praneša, kad tre-čiadienį Izraelio pabūklai paleido i Libano teritoriją 596 sviedinius, palestiniečiai apšaudė Izraelio teritoriją, paleisdami 164 artileri-jos sviedinius ir 57 minas. Libano vyriausybės žiniomis, nuo liepos 10 d. Libane žuvo 432 žmonės, sužeistų — daugiau 1.600.

Aleksandrijoje susitikę Egipto prezidentas Anwar Sadat ir Sudana Gaafar Nimeri pasmerkė bend-rame komunikate Izraelio agresiją Libane. Jiedu reikalavo, kad Amerikos vyriausybė nutrauktų Izraeliui ginklų ir šaudmenų tie-kimą. Pareiškime sakoma, jog Iz-raelio agresyvūs veiksmai gali pa-kenkti taikos procesui.

Jungtinėse Tautose neprisijun-gusių šalių blokas su 91 valstybe paskelbė pareiškimą, kuris smerkia Izraelio atakas ir reikalauja, kad Saugumo Taryba paskelbtų Izraeliui ekonominę blokadą.

Washingtono du svarbūs vy-riausybės nariai: valstybės pasek-retorius William Clark ir gynybos sekretorius Casper Weinberger atskiruose pareiškimuose kritika-vu Izraelio premjero Begino po-litiką, kurios keršto veiksmai trukdo Amerikai ieškoti taikos, įgyvendinti karo paliaubas. Clark pasakė, kad Reagano vyriausybė nusivylusi Begino elgesiu. Wein-bergeris nurodė ABC televizijos programoje, kad specialus pasiun-tinys Habibas buvo netoli spren-dimo, beveik baigė krizę, tačiau nauji Izraelio puolimai viską su-

gadino. Baltųjų Rūmų spaudos sekreto-rius Larry Speakes pabrėžė spau-dai, kad Weinbergerio pareiški-mai nereiskia jo vieno, bet — vy-riausybės nuomone.

Kiti vyriausybės nariai, kurių pavadės neminimos, pareiškė, kad Izraelis turi suprasti, kad Ar-timuose Rytuose Amerika turi daugiau draugiškų vyriausybių, kad ne vienas Izraelis yra Ameri-kos draugas.

Nerimą ir apgailestavimus iš-reiškė visa eilė Amerikos žydų veikėjų ir organizacijų vadų. Begi-nas kritikuoja jamas, nes jo griežta linija gali sugadinti "specialius" Amerikos — Izraelio santykius. Liberalūs Amerikos žydų laikraš-čiai ypač kritikuoja Izraelio puoli-mus Beirute, kur žuvo daug civi-lių, jų tarpe vaikų.

Mūšiai Afganistane

New Delhi. — Vakarų diplo-matai atidengė, kad Afganistane, 12 mylių nuo sostinės Kabulo įvyko stiprus mūšiai, prasidėję liepos 14 d. Kovos prasidėjo, kai valdžia pasinėjo i kurortines Pa-ghmano apylinkes karinės mokyk-los kariūnus, apie 300 jaunuolių. Šioje karinėje akademijoje kartu su karo mokslu einamas ir vidu-rinėsios mokyklos kursas. Suki-lėliai apsupę jaunus kadetus, emė juos vilioti pasiduoti, apie 200 kariūnų tuoj perėjo i laisvės ko-votojų eiles, kiti bandė priešintis, tačiau buvo skaudžiai sumušti. Vien Kabule buvo palaidota 30 kariūnų, valdžiai skelbiant juos kankiniais, herojais, rodant lai-dotuves televizijoje.

Diplomatų žiniomis, i kovos vietą buvo pasiūta baudžiamoji ekspedicija. Sovietų malūnspar-niai smarkiai nuteriojo gretimus kaimus, žuvo daug civilių. Per ap-sirinkimą lengvieji bombonešiai apšaudė ir pačių sovietų ir afga-nų kareivių stovyklą, kur žuvo ne mažai karių. Laisvės kovotojai re-čiaja mūšio dieną sutraukė dau-giau vyrų iš gretimų provincijų ir išvystė stiprų puolimą. Liepos 16 sovietai pasitraukė i Kabulą. Vie-nas liudininkas suskaitė iš mūšio bėgančias sovietų šarvuotas mašinas — apie 300.

Kabule jaunų kariūnų motinos surengė pikną demonstraciją. Sos-tinės gyventojai pasipiktinę, kad valdžia siunčia i frontą vaikus. Nepatikrintomis žiniomis, mūš-je žuvo keli šimtai sovietų ir afga-nų kareivių ir mažiausiai 70 kari-nės mokyklos mokinių.

Padėtis Kabule toliau įtempta, kad sovietų kareiviai net dienomis patuliuoja gatvėse. Viena afga-nų dainininkė, pasirodžiusi te-levizijoje ir giedojusi komunisti-nes giesmes, kita dieną rasta nu-žudyta, jos kūnas žiauriai supiaus tytas.

Paghmo mūšio laukuose ste-bėtojai matė kelis tuzinus sudegu-sių rusų tankų. Apylinkės kaimuo-se civilių kūnai buvę sukruti "kaip malkos".

KALENDORIUS

Liepos 24 d.: Ursinas, Kristi-na, Seigis, Jurga.

Liepos 25 d.: Jokūbas Ap, Va-lentina, Mangirdas, Aušra.

Saulė teka 5:36, leidžiasi 8:18.

ORAS

Nepastovus debesuotumas, ga-li lyti, temperatūra dieną 85 l., naktį 65 l.

SPORTO APŽVALGA

Redaguoja Vyt. Grybauskas
Telef. — namų 847-17294144 So. Maplewood, Chicago, IL
Išrašo 269-7557 60632

ISPŪDINGA LIETUVOS PERGALE

Iš pasikalbėjimo su Algirdu Birutis

Išėjimo sporto mėgėjai gerai prisimena Algirdą Birutį. Jis rikiuojasi tarp geriausių išėjimo krepšininkų, stebėjęs žiūrovus savo greičiu, veržlumu ir puikiais metimais. Jis žaidė garsiojoje Scheinfeldo „Kovo“ komandoje kraštinio puolėju, daug kartų gynė lietuviškas spalvas mūsų rinktinėje tarptautinėse rungtynėse ir gastroliose po Prancūziją, vėliau žaidė už Brooklyn universitetą, o paskutiniiais savo karjeros metais laimėjo ŠALFAS s-gos meistro titulą su New Yorko „Atletų“ klubu.

Tik prieš savaitę jis grįžo iš Lietuvos, patenkintas ir pilnas įspūdžių, kaip ir daugumas, ir dalinosi jais su mumis.

— Gana jaunas palikau Lietuvą, — kalbėjo Birutis, — visada jaučiausi lietuvis, tačiau to tikro patriotinio jausmo giliau dūšioje kažkaip nebuvau pergyvenęs. Pereitą savaitę tokį jausmą išgyvenau Vilniaus sporto rūmuose, net ašarų pilnomis akimis. Septynių tūkstančių, daugiausia jaunimo, prigrūsta salė šaltai sutiko į aikštę išbėgusią Maskvos moksleivių rinktinę. Tuoj po jos išbėgo Lietuvos rinktinė: staiga sukilo žiūrovai ir lyg griautiniui nuaidėjo „Lietuva, Lietuva!“ Kaip niekada, sudrebėjo mano širdis, išpušis nepamirštamas. Išsirikiavo gražiai suaugę jaunuoliai, o jų uniformos — žalios kelnaitės, geltoni marškinėliai ir raudonų raidžių užrašas „Lietuva“ — bylojo viską.

Prasidėjo rungtynės; matėsi nervotumas, didėjo įtempimas. Salės skliaustuose be

perstojimo skambėjo „Lietuva“, lietuvių žaidimas vis gerėjo, atrodė, kad jiems buvo aišku, kokias spalvas jie gina. Skirtumas po truputį didėjo ir vienu metu jau buvo net 11 taškų. Tačiau Maskva, fiziniai žymiai stipresnė, išvargino „Lietuvos“ centrą A. Sabonį, pradėjo kontroliuoti lentas ir skirtumą mažinti. Įtempimas ir iškartė vis didėja, Maskva perima viršų ir veda trimis taškais. Publika nei negalvoja kapituluoti; žaidėjai tai jaučia ir sukaupia paskutines jėgas. Paskutinės minutės, kaip anais laikais per Europos pirmenybes Kaune, ir lygiai taip pat Lietuva laimi 52-50.

Puikus lietuvių žaidimas, su geru kamuolio valdymu, išdirbtu zoniniu dengimu, apgalvotu su tiksliais pasuotėmis puolimu. Išsiskyrė jaunas centras (gal 207 cm ūgio) A. Sabonis, galingas prie lentų, puikiu metimu šuolyje, čia tikriausiai gautų pasiūlymų iš daugelio universitetų. R. Būtautas driblingu pro užnugarį, tiksliai skirstė kamuolius, o ir visi kiti kovojo iš širdies, kaip už tėvynę. Teko matyti ir merginų rinktinę, kuri taip pat puikiai žaidė gero lygio krepšinį, tačiau fiziniai, ypač ūgiu, nepriėjo rusaitėms. Tačiau rungtynės prieš Maskvą sunku greit pamiršti. Kiek žinau, jos buvo lemiamos, nes likusias dvi, kurių nebespėjau matyti, Lietuva turėjo nesunkiai laimėti ir pasipuosti aukso medaliais.

Red. Šios rungtynės yra iš moksleivių spartakiados finalinės krepšinio grupės. Plačiau apie spartakiadą skaitykite straipsnyje „Iš Lietuvos padangių“.

Algirdas Birutis, kurį laiką žaidęs Prancūzijoje už Mulhouse „Esperance“.

IŠ AUSTRALIJOS PAKRASČIŲ

— Išvykos į Chicago antrąją Pasaulio Lietuvių sporto šventę ir Lietuvių Dienas komitetas parašė visiems Australi-

jos lietuvių sporto klubams pakartotiną raštą, prašydamas kuo greičiau pristatyti būsimos loterijos fantų pavadinimus, jų vertę ir aukotojų sąrašus. Iki Kalėdų numatoma išspausdinti loterijos bilietus,

Trylikmetių grupės „Neris“ laimi Chicago miesto meistro titulą. Nuotr. Z. Degučio.

kurie Geolunge sproto šventės metu bus išdalinti klubams platinimui.

— Buvo kreiptasi į visus lietuvių kelių biurų, o taip pat didesnes lėktuvų bendroves, prašant pateikti keliones į JAV kainą, kartu su įvairiais pasiūlymais ar patarimais. Kelias atsiliepiamų jau gauta, likusių laukiama iki spalio 1 d. Juos reikia siųsti k-to pirm. A. Laukaitis, 18 Miller Ave, Ashfield, N.S.W., 2131.

— Išvykos komitetas jau turėjo keletą posėdžių. Buvo svarstoma, kaip sėkmingiau koordinuoti visą darbą ir pasiekti geresnių rezultatų. Užmegztas kontaktas su sporto reikmenų firmos „Sleziinger“ vedėju, prašant jo paramos. Tuo pačiu kreiptasi ir lietuvių laikraščius ir radijo stotį, prašant reklamuoti tą firmą, kalbant apie išvyką į Chicago. Vėliau numatoma kreiptis į įvairias valdiškas įstaigas ir pavienius asmenis, ieškant paramos.

Visi klubai raginami kuo aktyviau prisidėti su aukų rinkimu, loterijos bilietų platinimu ir kitais darbais. Tik bendras darbas ir pastangos užtikrins laukiamus rezultatus.

A. Laukaitis

TRUMPAI IŠ FUTBOL PASAULIO

— Milano futbolo turnyre visus užimponavo brazilas Eloi savo nepaprastu kamuolio valdymu ir artistiška imūtais įvarčiais. Jis žaidė už F.C.Santos klubą, o žaisti išmoko su citrinomis. Mat, skurdžioje jaunystėje, neturėdamas pinigų guminiam kamuoliui, jo vietoje naudodavo bet ką, o dažniausiai iš mamos virtuvės ar net šiukšlių dėžėje rastas citrinas. Jo nuomone, kas gali valdyti citriną, tam tikras kamuolys — vieni juokai.

— Italijos futbolo žvaigždės, pagal įdomią statistiką, nemėgsta savo atostogų praleisti užsienyje. Jie patenkinti Toskanijos paplūdimiais ar Ligūrijos Riviera. Gal dar keisčiau, kad daugelis ten žaidžiančių užsieniečių taip pat savo atostogas leidžia Italijoje, vietoje grįžimo į savo gimtąjį kraštą.

— Brazilijos buvusi žvaigždė Didi treniruoja arabus Persijos įlankoje ir skęsta piniguose. Tuo tarpu jo draugas, taip pat buvęs puikus žaidėjas, Garrincha yra fiziniai, moraliai ir ypač finansiniai visiškai sužlugę. Didi jam padeda finansiniai, o svarbiausiai, nori rasti vietą arabų kraštuose, kur dar būtų galima panaudoti jo talentą.

— Čilė prie 60,000 žiūrovų nugalėjo Paragvajų 3-0 ir kvalifikavosi pasaulio pirmenybėms Ispanijoje.

V.A. Kriščiūnas

TRUMPAI IŠ VISUR

— Pasibaigė didžiausios pasaulio dviračių lenktynės, vad. „Tour de France“. Jos tęsėsi visą mėnesį, driekėsi daugiau nei 4000 km per Belgiją, Šveicariją, Ispaniją ir aplink visą Prancūziją. Nuotolis buvo išdalintas į 24 įvairaus ilgumo tarpsnius. Pirmą vietą laimėjo prancūzas Bernard Hinault, antrą vietą palikęs belgas Lucien Van Impe. Tai neabejotinai sunkiausias sportinis įvykis, reikalaujantis iš dviratininko nepaprastos fizinės kondicijos, ištvermės, užsiurūdinimo ir drąsos. Jis kasdien turi padaryti po keletą šimtų kilometrų, dažnai per lietu, prieš žvarbų vėją, ir aukštus ir snieguotus Pirenėjų ar Alpių kalnus ar išilgai karštą Viduržemio pajūrį. Per tą mėnesį prancūzai gyvena tik šiuo įvykiu, užmiršdami vidaus ir pasaulio politiką, ekonomiką, net darbą. Miestuose, kur baigiasi dienos tarpsnis, yra šventai, gatvės minios žmonių, koncertai, šokiai, programos ir t.t.

— Atėnuose prie Akropolio Graikijos prezidentas K. Karamanlis iškilmingai atidarė Tarptautinio Olimpino komiteto 21-ąją sesiją. Pagrindinė tema buvo: „Olimpino judėjimo indėlis į tautų tarpusavio supratimą“.

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

— Spartakiada prasidėjo vidurios sąjungos moksleiviams. Vilniuje vyksta krepšinis, Kaune futbolas, o kitos šakos kitur. Lietuvos rinktinę sudaro 376 sportininkai, 59 treneriai ir 26 vadovai.

Krepšinio rinktinės suskirstytos į grupes, kur varžybos vykdo taškų sistema. Pirmosios

dvi kvalifikuojasi finalinei grupei. Lietuvos mergaičių rinktinė po lengvos pergalės prieš Azerbeidžaną 90-36 įveikė Uzbekiją 65-47, o su puikia pergale prieš Leningradą užtikrino savo grupėje pirmą vietą ir kvalifikavosi finalinei grupei. Vaikinų rinktinė, laimėjusi lengvai prieš Kirgiziją 102-58, užtikrintai įveikia Baltarusiją 68-52 ir be pralaimėjimo savo grupėje baigia pirmą vietą. Finalinėje grupėje jos laukia sunkios rungtynės prieš Leningradą, Latviją, Rusiją, Ukrainą ir, ypač, prieš Maskvą. Pagal aukščiausią šiam skirtumui taikinamą A. Biručio pasakojimą, sunkiausios rungtynės Lietuvai buvo prieš Maskvą. Jos laimėtos dviem taškų skirtumu ir turėtų užtikrinti Lietuvai aukso medalį.

— Futbolo varžybos prasidėjo Kaune. Lietuvos rinktinė pradėjo savo grupę dviem įspūdingom pergalėm prieš Tadžikiją 6-2 ir prieš Estiją net 7-0. Atrodo, talento ir entuziazmo netrūksta; gal šį kartą ir futbole pasiseks užimti geresnę vietą.

Lietuvos pirmenybėse Klaipėdos „Granitas“ laimi prieš Kybartų „Sveikatą“ 2-0 ir tvirtai laikosi pirmoje vietoje su 25 taškais. Antroje vietoje, su 22 taškais, seka Šiaulių „Tauras“.

— Plaukimo tarptautinėse rungtynėse Kijeve prieš Anglijos rinktinę ypač puikiai pasirodė 15 metų amžiaus kaunietė Aiskutė Buzelytė. Ji laimėjo antrą vietą 200 m krūtine, 4-tą vietą 400 m kompleksinėje ir pirmą vietą 100 m krūtine per 1:12,46 min. Ji plaukė dar 4x100 m kombinuotojo estafetėje ir savo distanciją — 100 m krūtine, ji atplaukė per 1:10,91, kas yra šių metų antra geriausia pasekmė pasaulyje.

— Lengv. Atletikos varžybose Maskvoje, besiruošiant universiadiams, dalyvavo kaunietė M. Butkienė, ir toli nuokendama olimpinę meistrę O. Kolpakovą. Šuolyje į aukštį vilnietis R. Kazlauskas buvo geriausias su 2,21 m, o A. Sabonis buvo pirmas šuolyje į tolį su 7,74 m. Jis buvo pirmas prieš keletą savaičių ir Anglijoje, kur atstovavo sąjungos rinktinę, nuokęs 7,81 m. Tuo tarpu R. Kazlauskas dalinosi pirmą vietą su angliu M. Tayler, abu perskė po 2,09 m.

VLADAS SLAITAS

Nesu Vėjo Malonėje

Susikirstyta: Rudens saulės raudonas ratas, Lietuviški debesys, Vandens žolė, Esu pozityvus ir praktiškas svajotojas. 110 pusl. Kieti viršeliai. Išleido ATETIS 1978. Aplanas Vilijos Elvaitės. Spaudė Morkūno spaustuė. Kaina su persiuntimu \$5.73.

III. gyv. prideda 5% valstijos mokesčių. Užsakymus siųsti — DRAUGO adresu.

R. Tallat-Kelpšaitė ir V. Vebeliūnienė — lietuvių teniso pirmenybių finalistės su laimėtomis trofėjomis tarp klubo valdybos narių — D. Stankaitienės, A. Bakačio ir R. Žilionienės.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atlymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00 \$26.00 \$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Užsienyje	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kitur — Amerikoje	\$40.00 \$22.00 \$15.00
Savaitinis	\$28.00 \$17.00 —

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuostata. Neatsaudojant straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbtą turinį neatsako. Skelbtinų kainos priklauso nuo gautų prašymų.

Kiekvienas mūsų yra gudrus kitam patarti.

SURADO PO 36 METŲ

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINCAS BEIZGYS
Teisėjų daktarai
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

Sovietų laikraštis „Sovietinė Industrija“ pranešė, kad 62 m. ukrainietis Dmitri Kozlovski, buvęs karo metu vokiečių belaisvėje, bijodamas bausmės, slapstėsi pas savo tėvus kaime per 36 metus. Dabar jį surado budrioji KGB.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligoninė pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURG
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p. popiet.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val pagal susitarimą; pirm., antr., ketv. 1-4 ir 7-9 antr., antr., ketv. 10-4 šeštad. 10-3 val

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirm., antr., ketv. ir penktad. 10-4 val. vak. ir 6-8 val. vak. p. p. Tik susitarus

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURG
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Evan., Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GÁ 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val pagal susitarimą. Uždaryta treč.

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PULSŲ IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Išrašo ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 99 St. Chicago
476-2112
Val pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIODA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7) šeštadieniais pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. K. M. ŽYMANČAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penktad. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400

Kaip ir kada žlugs

MASKVOS IMPERIJA

Mes turime du tvirtus įrodymus, kad Maskvos imperija subyrės. Viena, istorija mums paliko tikrą pamoką, kad jokia prievarios karalija, besilaikanti teroru ir policinėmis priemonėmis, sudurstyta iš įvairių tautinių ir geografinių gabalų, neišlieka. Ji suaižėja, suskyla į natūralias dalis. Antra, dabarties faktai duoda ryškių įrodymų, kad kolonialinė Maskvos imperija negalės išsilaikyti, kaip negalėjo išsilaikyti kitos kolonialinės imperijos, nors daug žmoniškumą tvarkomos.

„JAV Kolumbijos universiteto politinių mokslų profesorius Seweryn Bialer, Tarpautinių keitimų tyrimo instituto direktorius, Rusijos klausimams instituto narys, daugelio knygų autorius, neseniai išleido knygą: „Stalin's Successors. Leadership, stability, and change in Soviet Union“.

Cia jis pateikia įvairių specialistų nuomones apie būdus, kaip subyrės Maskvos imperija. Dalis jų numato revoliucijos galimybes. Šiai minčiai atstovauja vokiečių mokslininkas W. Leonhard, autorius knygos „Am Vorabend einer neuer Revolution“ (Naujos revoliucijos išvakarės). Panašiai kalba Zbigniew Brzezinski. Tai pačiai minčiai pritaria ir prancūzas E. Todd, ir romėnas J. La Chute. (Galutinis sužlugimas). Tokias galimybes pramato ir Rusijos gyvenimo uolus stebėtojas amerikietis E. Lyons veikale „The Realities of a Vision“.

Tačiau imant dėmesį labai griežtai kontrole visame krašte, žiauriam laisvo susijungimo galimybės, laisvės spaudos nebuvimą, susirinkimų laisvės atėmimą — revoliucijai sąlygos Sovietų Sąjungoje labai sunkios.

Kiti sovietinio gyvenimo stebėtojai skelbia, kad Maskvos imperijos subyrėjimas ateis progresuojančio išsivikimo, supuvimo keliu. Šitokių reiškinį gana gausu, bet neatrodo, kad taip greit jie galėtų būti lemiami. Dar kiti yra nuomonės, kad Sovietų Sąjunga palaipsniui pati bus gyvenimo verčiama pasukti demokratizmo keliu ir didesnės darbininkų savivaldos kryptimi.

Prof. Bialer yra linkęs manyti, kad pakitejimų galima laukti daugiau evoliucijos keliu, veikiant daugeliui veiksnių. Ne paskutinėje vietoje yra ir ekonominiai reikalai. Jau vien faktas, kad Rusija, kuri net caro laikais galėjo eksportuoti grūdus, dabar pritrūkta maisto ir yra verčiama importuoti didelius kiekius grūdų iš JAV, Kanados ir kitur, išryškina sovietinio ūkio silpnumą. Statistiniai duomenys rodo, kad 1976 - 1980 m. žymiai sumažėjo kapitalinių investavimų procentas, darbo valandų procentas, vartojamų prekių procento augimas. Specialistai skelbia, kad 1979 metai buvo blogiausi ekonominiai metai iš visų Brežnevo valdymo metų. Tegu šio toks pasiteisinimas buvo klimato pablogėjimas, bet tai visko neišsprendžia. 1979 m. grūdų gauta 20% procentų mažiau negu 1978 m.

Pagrindinių reikmenų, kaip plieno, cemento, svarbiųjų metalų, mineralinių trąšų, kenkėjų naikinimo priemonių produkcijos augimo procentas 1980 m. krito žemiau to, kas buvo pasiekta 1979 metų šešių mėnesių laikotarpyje. Darbo jėgos — fabrikams reikiamos energijos mažėjimas rodo, kad Sovietų fabrikai negalės dirbti pilnu tempu. Atrodo, kad nuo 1979 m. Sovietų gaunami žibalo kiekiai nebeauga. Ypač reikšmingas mažėjimas Sibiro Samotlor žibalo šaltinių pro-

dukcijos, o iš ten gaunama daugiau kaip pusė vakarų Sibiro ir ketvirtadalis visos Sov. Sąjungos žibalo. Tą patys sovietai suvokia ir jau 1979 m. paskelbė griežtą energijos taupymą. Vienas Sovietų didysis laikraštis paskelbė, kad žibalo gamyba kasdien davė 140.000 statinių mažiau, negu 1979-tiems metams buvo užplanuota.

Ekonominių problemų pagrindu yra pačios Sovietų Sąjungos ūkinės sistemos trūkumai. Prof. Bialer atkreipia dėmesį, kad Sovietų Sąjunga savo pramonėje naudoja tris kart daugiau inžinierių, negu JAV, o jos gamyba nesudaro nė dviejų trečdalių amerikiečių gamybos. Sovietų žemdirbiystėje naudojama penkis kartus tiek agronomų, kiek JAV-se, o ūkio produktų tegauama tik trečdalis to, ką Amerikoje. Privacios iniciatyvos sužlugdymas daug atsiliepa į laimėjimų rezultatus.

Sovietų ūkį smarkiai apunkina pašėlęs ginklavimas, kuriam skiriama net 11 - 14 procentų krašto gamybos, o ypatingai gausūs kariniai daliniai pareikalauja daug neproduktyvių išlaidų.

Sovietų Sąjungos ūkio lėtėjimas ir beįskylančios rūpesčiai dėl žibalo turės įtakos ir Sovietų tarptautinėje prekyboje, verčiant daugiau importuoti iš vakariečių. Maskvos ūkinis priklausomumas nuo vakarų krypta didėjimo linkme. Žinoma, ūkinės problemos, kasdien vartojimo reikmenų trūkumas dar neuvers kruvinos diktatūros, bet gali būti tyronijos ardyto veiksnys šalia kitų priežasčių, o tų veiksnių daug ir vis daugėja. Jau prof. Bialer iškelia šiuos kylančius, griauančius raudonosios tyronijos rūmą. Atstumiantieji veikia iš daugelio tautų sudarytoje Sovietų Sąjungoje rusų autokratiškas siekimas dominuoti ir rusifikuoti. Negali būti visiškai išskirtas nė karinis perversmas ir karinė diktatūra. Toliau valdžia palaipsniui gali slysti į technokratinį sluoksnį rankas, kurioms būtų svarbu susilaukti didesnio gyventojų pasitenkinimo, teikiant jiems jų trokšamas laisves. Dabar Sov. Sąjungos gyventojai nebėra maitinami vien komunistine propaganda. Užsienio radijas atneša ir kitų vėjų, kitų minčių ir pavertųjų galvas.

Rusijoje nenuginčijamai jaučiamos religinio atgimimo žymės, kurios nesiderina su žiauriu valstybiniu ateizmu. Sovietologas Wolfgang Leonhard britų laikraštyje „Encounter“ skelbia apie sunkią Sovietų imperijos krizę. Jis pats augęs komunistų šeimoje, buvo aukštas valdininkas Rytų Vokietijoje. Pabėgęs ir vakarus, dabar tapo Yale univ. profesoriumi. Jis skelbia, kad opozicija Sovietų Sąjungoje nuolat didėja, ypač Pabaltijy, Ukrainoje, Gruzijoje, Armėnijoje. Prof. Leonhard skelbia, kad šalia ūkinio problemų, Sovietų krizę aštrina ir ideologinis nuosmūkis. Anot jo, oficialioji ideologija taip sparčiai ėmė byrėti, kad dabar Sovietų Sąjungoje visuomenė atsitudė dvasinėje psichologinėje tuštumoje. Jau ir mūsų žymieji atvykėliai, kaip prof. Venclava, Štromas skelbia, kad ten komunizmo niekas iš rimtesniųjų nebetiki.

Visos tos priežastys tai srovė, kuri neša Maskvos imperiją į subyrėjimą. Amalrikas skelbė, kad tai įvyks šio dešimtmečio vidury. Minėtieji mūsų šio dešimtmečio pabaigoje. Tikslia datą sunku nusakyti. Viena aišku, kad Maskvos imperija tikrai subyrės, gal net greičiau, negu atrodo.

J. Pr.

NAUJAS LENKIJOS ISTORIJS PERIODAS

Galima sakyti, kad Lenkijoje yra užverstas istorijos lapas, kuris užbaigė šio krašto istoriją, prasidėjusią prieš 35 metus, kada komunistų partija atėjo į valdžią, ir pasibaigusią 1980 m. „lenkiškąja vasara“. Naujasis tos istorijos puslapis bus tęsinys, nes jau neįmanoma grįžti atgal į tai, kas buvo seniau. Atsinaujinimo procesas, užsiėmęs Baltijos pajūrio fabrikuose, jau neįmanomas užgesinti. Mirė kardinolas primas Wyszyński, dingio Gierkas, bet gyvenimas atsinaujinimo linkme eis toliau.

Keliolika dienų prieš IX nepaprastą Lenkijos komunistų partijos suvažiavimą pop. Jonas Paulius II paskyrė naują Lenkijos primą Varmijos vyskupą Jozefą Glempą. Kas nuo Lenkijos Bažnyčios reikalų stovi atokiau, tam atrodo, kad tai yra staigmena, kokias padarė dabartinis popiežius, pvz. paskirdamas Milano arkivyskupui jezuitą moklininką Martini arba Paryžiaus arkivyskupui žydų kilmės Lustiger. Bet kurie arčiau pažino mirusį kard. Wyszyński ir jo buvusį sekretorių Glempą, nė kiek neabejojo, kad tik pastarasis liks pirmo Wyszyński įpėdiniu.

Biografiniai bruožai

Naujo Lenkijos primo biografija yra gana paprasta, be didelių įvykių jo 53 metų gyvenime. Yra gimęs Inowroclawe, netoli Gniezno 1928 m. gruodžio 18 d. Jo tėvas Kazimieras buvo druskos kasyklų darbininkas. Ir pats Jozef turėjo dirbti nacių okupacijos metu panašiai, kaip ir Wojtyła. Kietas, sunkus darbas jaunam Glemp leido giliai pažinti darbo pasaulį. Vėliau Glemp sakydavo, kad tas periodas, kai juto rankų dūlnoes pūslės, buvo reikšmingiausias jo asmenybės formavimui. Neseniai pasikalbėjime su „Tygodnik Powszechny“ korepondentu Paweł pasakė, kad darbas, mokykla,

mokslas buvo tie elementai, iš kurių jis susikūrė neišskiriamą tėvynės ir religinių bei tautinių tradicijų sintezę. Tai buvo periodas, kada jis išmokęs tolerancijos ir pagarbos kitų idėjoms.

Tik 1950 m. pajuto pašaukimą į dvasininkus. Įstojo į Gniezno kunigų seminariją, baigęs filosofijos ir teologijos mokslus, buvo išventintas kunigu 1956.V.25. Po poros metų nuvyko studijoms į Romą, kur Grigaliaus universitete gavo kanonų teisės doktoratą. Grįžęs į savo vyskupiją, trumpą laiką buvo parapijose vikaru, bet 1967 m. kard. Wyszyński pasikvietė jį pas save į Varsuvą asmeniškum sekretoriumi, oficialiai pavadindamas jį juridiniu kardinolo patarėju. Iš tikrųjų patarėjas Glemp turėjo tam tikros įtakos kard. Wyszyńskiui ir jo patarimais dažnai pasinaudodavęs. Taip Glemp, pats to nežinodamas ir nenujausdamas, buvo ruošiamas būsimuoju Lenkijos Bažnyčios primu. Kard. Wyszyński pavesdavo savo sekretoriui kai kuriuos svarbesnius uždavinius, ypač santykius su universitetų problemomis. Kai kard. Wyszyński pajuto, kad jau serga neišgydoma liga, nusprendė paversti Glemp tiesioginiu pastoracinis uždavinys. Konsekraavęs Glemp vyskupui 1979.IV.21, pavedė jam valdyti seną ir garsią Varmijos vyskupiją. Naujasis šios vyskupijos valdytojas tuojau parodė savo tikrąjį veidą: sugėbėjimą pasinerti savo tikinčiųjų problemose, pažinti viską ir visus.

Glemp apie popiežiaus sprendimą paskirti jį Gniezno ir Varsuvos arkivyskupu sužinojo tik atvykęs aplankyti sergančiojo popiežiaus. Popiežiaus sprendimas jį nustebino ir gąsdino baisia atsakomybe, kuri jo laukia tokiose pareigose. Tik popiežiaus padaršinimas ir pagalbos pažadas palengvino sutikti su popiežiaus valia. Be

abejo, popiežiui parinkti naują Lenkijos Bažnyčios primą turėjo įtakos ir ankstinis kard. Wyszyński noras.

Kaip lenkai sutiko naujo Lenkijos Bažnyčios primą paskyrimą

Lenkijos tikintieji buvo labai nustebinti naujuoju paskyrimu, panašiai, kaip buvo nustebinti kard. Wojtylos išrinkimu popiežium. Glemp platesnėms Lenkijos katalikų masėms buvo mažai žinomas. Atrodė, esąs rezervuotas, neprasikišęs pro kitus vyskopus, nuošalus ir atsidėjęs tik savo vyskupijos reikalams. Nebuvo plačiau žinoma, kokią rolę vaidino Glemp būdamas kard. Wyszyński sekretorium. Sakoma, kad jis padėjęs kard. Wyszyńskiui redaguoti jo garsius socialinio ir politinio pobūdžio dokumentus. Taigi tiesiogiai dalyvavęs veikloje to, kuris užstarnavo Lenkijos „dvasios tėvo“ vardą.

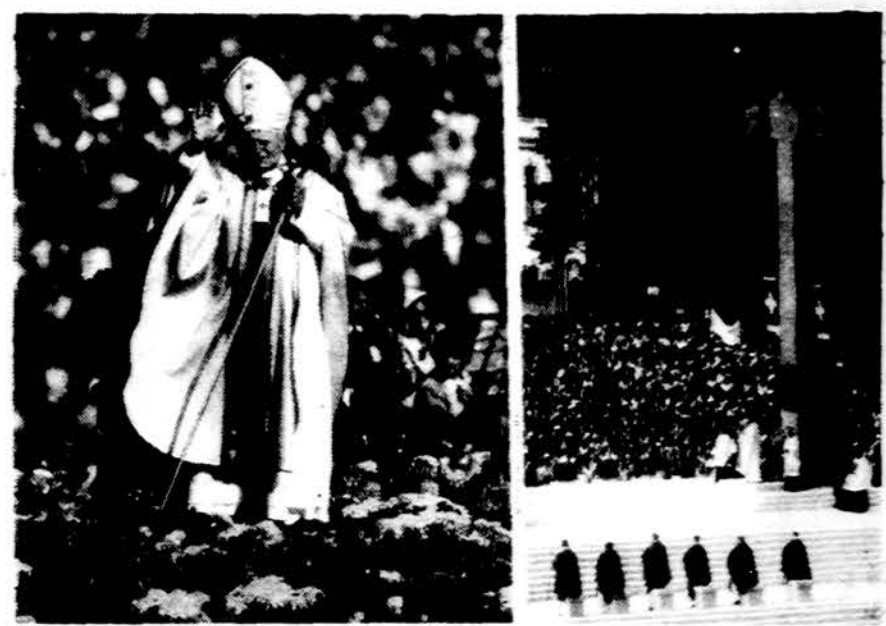
Varmijos vyskupo J. Glemp paskyrimą Lenkijos Bažnyčios primu valdžios ir partijos vadai sutiko labai palankiai. Kania, Jeruzieliski ir Jablonski telegrama pareiškė naujam primui linkėjimus ir išreiškė viltį, kad naujasis primas „tęs savo garbingo pirmtako liniją, vykdydamas tai, kas jungia lenkų tautą ir tarnauja tėvynei“. Telegramoje sakoma, kad „Lenkijos liaudies vyriausybė vertina ir ateityje vertins“ Bažnyčios ir pirmo valdmenį toje misijoje, kuri skirta ugdyti didžiulias vertybes, kurios „tarnauja vidaus ramybei ir tėvynės gerovei“. Dabartinėje būklėje, baigiama telegrama, „Lenkija ypač reikalinga tokios paramos“.

Visai panašiai atsiliepė ir Varsuvos didžiausias komunistų laikraštis — „Życie Warszawy“, straipsniu apie Glemp davęs pavadinimą: „Sveikiname Lenkijos primą“.

Olštyn (Varmijos vyskupo sostinė) laisvųjų profesinių sąjungų „Solidarnosc“ atstovai pareiškė: „Vysk. Glemp yra skirtingo nuo kard. Wyszyński charakterio, bet su juo galima laisvai kalbėti“.

Ką sako pats arkivysk. Glemp

Dar prieš paskyrimą Lenkijos primu, savaitraščio „Ża i Przeciw“ korespondentui vysk. Glemp pareiškė: „Turime neužmiršti, kad Lenkijos primas, kaip ir popiežiaus, veikla išliks ir bus pastovi mūsų morale, santūrumu ir išmintimi. Tai

Popiežius tais laikais, kai lankėsi Iowoje ir Lenkijoje (dešinėje).

yra mūsų tautinė pareiga ir drauge pareiškimas pasauliui, kad mes įvairiuose įvykiuose skelbiame pagarbą žmogaus elgesiui ir žmogaus teisėms“.

Grįžęs iš Romos į Lenkiją ir birželio 10 d. užėmęs Gniezno vyskupo katedrą, Glemp davė platų pasikalbėjimą italų ANSA žinių agentūros atstovui. Iš karto pareiškė: „Tęsiu visomis savo jėgomis nu tiesiai didžiojo Lenkijos primo (Wyszyński) kelią. Labai atviraime pasikalbėjime ANSA atstovas pastebėjo, kad pokalbininkas yra labai atviras, drauge jaučias sunkienes, kurios jo laukia. Nuolatinis šypsny, pastebi korespondentas, rodo jo didelį humaniškumą. Jis mokės jungti savyje dideles kultūros žmogų ir uolų sielų ganytoją.“

Paklaustas, kaip vertinas dabartinę krašto padėtį, arkiv. Glemp atsakė: „Visi žino, kad būklė nėra lengva, kad žmonės, nuolat belaukdami, yra pailę ir nervuoti. Tačiau žinau, kad lenkai yra labai ištvermingi. Jie veikė labai intensyviai ir daug laimėjo. Dėlto tikiu, kad jie bus protingi. Man atrodo, kad čia yra pagrindinė problema — liktis protingais ir palaikyti ryšius su Bažnyčia, nes kritiškais momentais tik tikėjimas padeda žmogui, — jis atskleidžia kitas gyvenimo dimensijas“.

Į klausimą, kokia esanti Bažnyčios misija šioje naujoje situacijoje, Glemp atsakė: „Mane dažnai klausia apie Bažnyčios tarpininkavimą ir jos politiką. Bet aš manau, kad tai yra šalutinės problemos. Bažnyčia pirmoje vietoje turi liudyti tikėjimą, tai reiškia — skelsti Kristaus Evangeliją ir įgyvendinti ją kasdieniniame gyvenime. Jei vadovausimės šiais principais, visa tai turės netiesioginės įtakos ir socialinę būklę, nes tokia yra Bažnyčios misija. O jei primas ir Bažnyčia pasiduotų tiesioginei socialinės būklės įtakai,

manau, kad tai būtų klaida“.

Paklaustas, kokie yra ryšiai tarp Bažnyčios ir „Solidarnosc“, atsakė: Žinome, kad „Solidarnosc“ eilėse yra daug tikinčiųjų, kurie laukia Bažnyčios pagalbos, bet lygiai žinome, kad ir „Solidarnosc“, kaip kiekviena besikurianti organizacija, ši profesinė sąjunga, pergyvena kančias, vidines tapatybės periodą. Pagaliau „Solidarnosc“ nėra tik sąjūdis, bet organizacija. Kaip jau esu minėjęs, Bažnyčia padės „Solidarnosc“ netiesiogiai, nes manau, kad Bažnyčia turi tarnauti bendruomenei. Dėlto bus tarp Bažnyčios ir „Solidarnosc“ bendradarbiavimas, jei bus laikomasi minimų principų. Bet jei šiame sąjūdyje pasirodys paskirų asmenų ambicijos, kurios nepaiso tikslo, o tik siekia asmenišką pasisekimo, laimėjimo, tada bus klaida ir bus sunku jį remti“.

Tokie yra pirmieji įspūdžiai ir pirmieji naujo Lenkijos primo žodžiai apie būsimą jo veiklą. Lenkijos komunistų partija ir jos vadai tikisi ir laukia iš naujojo primo pagalbos ir paramos. Paskutiniai „Solidarnosc“ sukelti streikai, taip labai nepatogūs valdžiai, privertė valdžios viršūnes šauktis arkiv. Glemp pagalbos. Ministerijų tarybos pirmininkas Jeruzieliski turėjo ilgą pasikalbėjimą su primu Glemp. Komunikate apie tą pasikalbėjimą pabrėžta naudojimas Bažnyčios ir valstybės bendradarbiavimas sunkioms problemoms spręsti.

Nors naujas Lenkijos primas skiriasi savo išvirsine išvaizda nuo kard. Wyszyński (yra žemo ūgio, neturi to majestotiškumo, kuriuo pasižymėjo jo pirmtakas), tačiau savo dvasia, bus kard. Wyszyński ilgu metų veiklos tęsėjas, Bažnyčios ir tikinčiųjų gynėjas, savojo krašto mylėtojas, darbo žmogaus ir jo teisių gynėjas. J.V.

ATOLAS — KORALŲ SALA

JURGIS GLIAUDA

5

Feliksas žinojo: prieš porą mėnesių Lora Vingrienė išėjo į nuosavą gyvenimą. Ji išsikraustė iš Vingrų namo. Feliksui buvo keista ir sunku priprasti galvoti, kad Lora nebe Vingros žmona. Jis girdėjo gandas, kad Lorą proteguoja latvis Janis Milts, stambus pareigūnas televizijos reklamų gamyloje. Feliksas matė baldų reklamas televizijos programose. Lora ėjo į baldų sankrovą, dėjo ant dryžuotos lovos dangalo savo dailias, aristokratiškas rankas ir murnėjo: „geriausia iš geriausių“.

Feliksas buvo dvidešimt septynerių metų amžiaus viengūnis. Jis turėjo slapta ryšį su Elvyra Estrada ir tos paslapties nežinojo nė artimiausi jo bičiuliai. Jis negalėjo suprasti, kaip gi taip, turėdamas gražuolę žmoną, Vingra prarado ją taip lengvai! Vingra buvo pora metų vyresnis už Feliksą. Tokiame amžiuje prarasti moterį lengvai ir neprasmingai panašu į katastrofą. Ir jis nesirūpino savo ryšiu Elvyra Estrada — valdininkiškas principas: alga ir aistra, aistra ir alga. Iš tos rutinos išsiveržti reikia revoliucijos. Ar revoliucija ateis iš rugiagėlių Vilbenos akių?

Lora Vingrienė buvo reto dailumo moteris. Ji mokėsi modeliavimo meno, ji buvo modelis iš viršaus ir iki sielos gelmių. Ji visa buvo rūpestingai išieskota poza. Savaimė aišku, kada ji reklamuoja ekrane lovas, vyrai žiūrovai ir reklamuojamas prekes nežūri. Reklamoje viešpatuoja Lora — jos liemuo, jos veidas, jos ilgi, aistringi pirštai, kuriais ji glosto reklamuojamas prekes.

Feliksas žinojo, kad, būdama mokykloje, Lora nebuvo nei graži, nei išskirtinė. Ji metė mokslą universitete, studijavo modeliavimo meną. Vingra pagavo ją kaip peteliškį rinkėjas peteliškę. Bet, va, ji išskrido iš kolekcinės į platią pievą, kurią apšviečia televizijos prožektoriai, kur ją mato milijonai...

Vingra gi merdi, geria alų, vaidina žmogų, kuris tebesidomi gyvenimu, kalba apie milžiniškus chemikų atlyginimus Arabijos dykumose.

Šampano pažmonys darėsi vis garsesnis. Žmonės kalbėjo vis gyviau. Vyrai stoviniavo foje patalpoje stambūs, išvaizdingi — vidutinio ekonominio luomo Amerika.

Vis labiau skambėjo anglų kalba be liuanistinės mokyklos akcento.

Nuogos, lankinės moterų rankos, jų kaklai ir pečiai gyvai priminė tas „Gulbių ežerą“ scenas, kur sumerimusios gulbės telkėsi būreliais ir rankų ir kaklų virpuliais reiškė savo išgyvenimą.

Svečias solistas tiesė ranką kiekvienam. Jis ilgėliau laikė delne moterų pirštus. Bendrakalbių lydimas, jis sustojo prie Vingros ir Felikso.

— Kur vykstate toliau? — be smalsumo paklausė Vingra.

— Grįžtu namo, — bičiuliškai nusišiepė solistas. — Kvapai atgauti. Žinau, teks vykti į Bulgariją, kur dabar saldiškai kvepia rožių laukais. Ten stato mūsų kompozitoriaus operą. Moderni muzikinė linija. Prieš akis darbysmetis. Šis intervalas išvysios estradoms.

Koks bendras įspūdis? Nuostabus. Neįtikėtinas. Tiek nuosirdumo! Nerandu nė žodžių nusakyti. Kipro Petrausko statula? Jį puikuojasi prie operos rūmų. Juk aš ir jūs, aišku, tepažįstame jo balsą tik iš senos gamybos plokštelių...

Žmonės sukluso su jautriu dėmesiu. Visiems buvo mitas tas Kipro Petrausko kultas ir jo epocha. Ir Nepriklausomos Lietuvos epocha buvo mitas: ir auditorijai, ir solistui. Dabar kiti laikai, kiti dainos

milžinai. Kiti scenos ir gyvenimo teatrai. — Lietuvių kompozitorių kūrinis visur dainuojamas originalo kalba, — suokalbiniškai šyptelėjo solistas.

Visiems buvo aišku, kad jie stovi prieš nepaprastą reiškinį, lietuvių teatro istorijoje naują, anksčiau neįsivaizduojamą: pasaulio scenose stovi dainos virtuozas su lietuvišku vardu, net kunigaikštishku vardu, su lietuviška pavardė! Faktas tiesiog sprogdino etninę savimeilę. Kelė iki padangų...

2

Su netikrumu ir keistu nepasitikėjimu Feliksas pagalvodavo apie savo santuokos galimumą. Vingros Lora nebe Vingros! Vingrų santuoka ant grūdų.

Vilbena, sakysim, bus jo žmona. Ji sutiks tekėti, jeigu jis to norės. Tuo jis neabejojo. Kaip visos jaunos poros aplinkui, jie kietai užsidarys savo santuokos virtuvėje. Susidarys du pasauliai: jie ir visos kitas universas. Į jų pasaulį kiti įžengs tik tai tiek, kiek jie leis įžengti. Vingra taps svetimu. Ir Girinis. Ir Girinio šmėklų pasaulis. Visas pasaulis ir būtis taps daiktais. Būtis tereikš tik, kiek reiškia žmogui baldai, automobilai — bedvasiai buities diktatoriai. Atrodė keista: Vilbena Rikantienė — ir toks vardas iki mirties.

Kodėl Lora pabėgo su latviu? Jis stūmė iš svarstymų ryšį su Elvyra Estrada. Taip jau priimta. Tai dėl psichinio balanso, dėl sveikatos. Juk Elvyra Estrada jam netgi mažai žinoma moteris. Alga ir aistra, aistra ir alga!

Ir jis norėjo save įtikinti, kad ne dėl Elvyros Estrados jis vis nesirūžo tarti baltai kaip debesėlis Vilbenai Gudaitytei: būk mano žmona!

Kartą jis panaudojo pokštishką „jeigu“.

(Bus daugiau)

Etninių grupių festivalio Springfielde, Ill., rengimo komisija, kuriai įeina įvairių tautinių grupių ir valstijos atstovai. Lietuviams atstovauja Kazimieras Oksas (ketvirtas iš dešinės).

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

Žiemėjusiems svečiams gegužę grįžus šiaurėn, čia buvo liūdnoka. Per pietus klube ne tokia spūstis, lengvai gauni vietą. Tai ne Kalėdų, Kūčių, Velykų dienos, kai susodina daugiau 400 valgytojų. Bet klubo sumani vadovybė, inž. Albino Karniaus vadovaujama, ir dabar sekmadieniais surengia popiečių programas.

Laukėm prelato Jono Balkūno grįžtant iš Romos. Ir neapsivylėme. Jis įdomiai papasakojo apie vyskupo Deksnio 50 metų jubiliejų, šventą Romoje, kur dalyvavo ir du pavergtos Lietuvos vyskupai.

Amerikos nepriklausomybės paskelbimo dieną klube kalbėjo Mečys Silkaitis, suglaustai papasakodamas šios federalinės valstybės tikslus ir kovas atsikuriant nuo Anglijos, bei savitarpio susikirtimus, kuriuos nugalėję tapo stiprūs.

St. Petersburgo lietuviai pasirodė vieningi, kai St. Petersburg "Times" dienraščio reporteris ten dencingai pradėjo kibti prie da-

bartinio St. peterbugiečio, vokiečių okupacijos laikais buvusio Kauno burmistro. Čia iniciatyvos ėmėsi Viktorija Jacobson. Be prel. J. Balkūno, Mečio Silkaitio ir kitų čia neapsieita. Ir toliau tas reikalas bus sekamas, su reporteriu aiškinamasi. Viktorija pasitarimams užleido savo butą.

Visi Lietuvių Enciklopedijos buvę prenumeratoriai per teisininką Antaną Ragelį pranešė, kad pageidauja Liet. Enciklopedijos antrojo papildymo tomo.

St. Petersburgo jaunimas organizuoja Lietuvių klubo futbolo komandą (soccer). Jie smarkūs tautinių šokių šokėjai, pietų metu patarnauja prie stalų, rašo eilėraščius.

Klubo chorui vadovavo — dirigavo: K. Štaupas, M. Stanis (abu jau mirę), P. Lingis, Albertas Mažeika ir dabar Petras Armonas, kuris iš pavergtos Lietuvos atsikvietė žmoną Oną Armonienę. Liepos 12 d. pietų metu klubo pirmininkas Albinas Karnius supažindino ją su klubo susirinkimais, o liepos 15 d. klube choristai muzikui Petriui ir jo žmonai suruošė vaidinimą.

Tau, Jaunoji Lietuva. Dariaus ir Girėno transatlantinis skridimas buvo paminėtas liepos 19 d. Palangos ir Romo Kalantos šaulių kuopos, bei Lietuvos vyčiai dalyvavo bažnyčioje su vėliavomis ir Lietuvių klube vykusiame minėjime, kuriam vadovavo dailininkas Jurgis Juodis. Šv. Mišias bažnyčioje atnašavo klebonas Kęstutis Butkus, kun. Prakasas iš New Yorko ir kun. A. Stašys. Mišias užrašė dailininkas J. Juodis. Salėje klebono malda, pirmininko žodis ir lakūnos Urbšaitis. Vainiką žuvusiems nešė Lašinskaitė ir Kriauciūnaitė, Lietuvos himnui vadovavo muz. P. Armonas, bažnyčioje — muz. Alberto Mateikos vargonai ir giesmės.

Jau antri metai St. Petersburgiečiai 12.30 val. p. p. vyksta Kazimiero Kleivos vadovaujama lietuviška radijo programa: "Lietuvių žinios". Kasė Brazdžionytė pasigarsina, sudainuoja keltas dainas, pasaulinė žinios, vietinės žinios. V. Kleivienė pataria namų apyvokos darbuose, gydytojo pranešimai. Šv. Kazimiero misijos religinėje valandėlėje kalba kunigai — kun. A. Stašys, kun. J. Gasiūnas ir liepos 18 prel. Jonas Balkūnas.

Grįžusios iš ekskursijos trys petersburgietės — Ona Petrikienė, Viktorija Kleivienė ir Ida Valauskienė per "Lietuvių žinias" pasidalino savo kelionių išpuoliais.

Antanas Gudonis yra K. Kleivos pagelbininkas.

Kas sekmadienį klube vyksta loterijos. Daiktų klubo nariai suaukėja. Loterijų ilgametis tvarkytojas Pranas Juška. Savanorės moterys padeda — parduoda bilietus ir praveda loterijas. Pirmininkas mėgsta pasveikinti vardinę progomis. Ypač neištrūksta veikėjai. Kai klubo sekretorė Aldona Krulienė kartą surašė vardus, tai paaiškėjo, kad klube Jonų daugiausia.

K. Kėblinskienė

ABC STEAM PROCESS CARPET & FURNITURE CLEANING
Extra powerful. Truck mounted unit. Quality work — Reasonable prices. Save \$\$. — Do it right the first time. 599-0404.

A. AD COCK & SONS TUCKPOINTING
CAULKING — CHIMNEYS SHINGLE & HOT ROOFING
FREE ESTIMATES
LOW PRICES
424-6593

QUALITY CONSTRUCTION
"Workmanship to satisfy the most demanding customer". Custom carpentry work. Remodeling — Aluminum Siding. Roofing — Porches. Free reasonable estimates. 643-7738.

BATHTUB REFINISHING
Thermal — Chemical fusion method. Tub, tile & sink. All colors custom blended. Written guarantee. Alchemated Porcelain Refinishing. 312-286-1950.

Mūsų kolonijose

Union Pier, Mich.

GEGUŽINĖ

Union Pier, Mich., lietuvių draugija rengia gegužinę Petrusko sode Berrien rd. rugpjūčio 2 d. 1 val. p. p. Lietingam orui esant bus naudojama salė.

Valdyba kviečia narius su svečiais gausiai dalyvauti. Taip pat kviečiami ir apylinkių lietuviai gegužinėje dalyvauti. Veiks baras ir bufetas. Gros Rukio orkestras. Valdyba

— D. Britanijos švietimo ministerija planuoja keisti mokyklų darbo valandas. Nuo ateinančio rudens pirmasis toks bandymas bus Nūvhen mokykloje. Vietoje ilgiausios pietų pertraukos mokiniai turės tik pusvalandį poilsui ir arbatai. Pamokos prasidės 8.30 val. ryto ir baigsis 2 val. p. p.

The Elegant Road A Shopping Guide for the Particular Woman!

BECKY ROSS DRESS SHOP
2558 W. 50th St. — Tel. 776-3423
Complete line ladies ready-to-wear dresses for the mother of the bride & Groom. Tues., Wed., Fri., Sat. 9 to 5:30 p.m. Mon. & Thurs. 9 to 8 p.m.

LOUIS DOULAS FURS
Custom mink coats and other furs. Factory prices, re-styling, clean and repair. Storage available.
17 N. State St., Suite 904
Chicago, IL 60602 Tel. (312) 782-2293

Staigiai ir netikėtai

A. + A. ALEKSANDRUI PATAKUI
mirus, jo žmoną Elena, ilgalaikę draugijos narę, nuosirdžiai užjaučia

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

A. + A. JUOZUI TARASEVIČIUI
mirus, jo žmoną Stefą ir gimines nuosirdžiai užjaučiame.

DZUKŲ DRAUGIJA

A. + A. STASIUI GASNERIUI
mirus,
skausmo valandoje Motiną Lietuvoje, žmoną Aldoną, dukteris su šeimomis, gimines ir artimuosius nuosirdžiai užjaučia

VANDA SRUOGIENĖ
DALIA, GEDIMINAS,
AUSRINĖ IR ALGIS BYLAICIAI

REAL ESTATE

FLORIDA REAL ESTATE
Residencinės ir komercinės Nuosavybės
Apartmentai • Kondominiumai • Nuomavimas
Angėlė E. Karnienė
REALTOR • BROKER • NOTARY
3701 Golf Blvd., St. Petersburg Beach, FL 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 347-2413

CROSBY'S FOR BLUEBERRIES MELYNES

Patys pasiskabyti. Atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro. Važiokite keliu I-94 į Michigan, išvažiokite Exit No. 1; važiuokite į pietus keliu M-239, į dešinę ant 1000 N. — 1 mylią.
TEL. — (219) 326-8712

ART WARNER CONTRACTOR
EXPERT REMODELING
Individually designed room additions
ALL TYPES OF REPAIRS
28 years experience
Call ART at 455-6811

BUDGET SEWER AND PLUMBING
RODDING AND DRAINING
Basic charge only \$30.00
If not open — no charge.
Over twenty years experience
"Tough problems are our specialty"
CALL — 656-8387

FRITZ CARPETS
INSTALATION & REPAIRS
CALL 583 - 1019

J & K CABINETRY & CONSTRUCTION
Interior: Professional design & layouts
Exterior: Garages, room additions, soffit, fascia, gutters. Fin'g available.
TEL. 479-1337 or 349-0334

DAN THOMAS
PAINTING & DECORATING
Interior, Exterior, Wallpapering
TEL. — 599-1412

ALL RIGHT REMODELING AND ROOFING
All types of roofing. Dry wall and taping. Carpentry work.
CALL — 784-5085

Perskaityt "Draugą" duokite jį kitiems pasiskaityti.

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

Išvairių prekių pasitrinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir dimai ir pilna apdrauda. kitus daiktus. Ir iš toli miesto le. Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-9063

NAMŲ APSILDYMAS

įstatau naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius pečius į gazinius.

ALBIN BANYNS, Telef. 447-8904

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsinčiai. Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus
VEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, IL 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠINKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4230 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ ĮKVIETIMAI, PILDOMI PILIETYSBES PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automata galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavardę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

10% — 20% — 30% pigiau mokėt už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8854

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Planuame ir valkuojame visų rūšių grindis.
BUENYNS
Tel. — RE 7-5168

SOPHIE BARGUS

RADIO SEIDROS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4 val. p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą pačią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef. 434-2413
1400 AM
7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60639

Perskaityt "Draugą". duokite jį kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

73-čia ir Richmond — 6 kamb. (3 miegamai) mūr. Garažas. Gazo šildymas. Didelis ir gražus kiemas. \$48,000.

72-ra ir Washenaw — 5 kamb. (2 miegamai) mūr. 2 maš. garažas. \$51,500.
62-ra ir Artesian. 4-rių butų mūr. \$10,000 pajamų. Kaina \$75,000.

55-ta ir Kedzie — 5-kių butų mūr. su garažu. Pajamų \$16,000. Savininko paskola už 12%.

Marquette Parko apyl. — Liukusinis 12-kos butų. Pajamų virš \$35,000. Savininko paskola rimtam pirkėjui.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
Notary Public
2951 West 63rd Street
Tel. 436-7878

Mūrinis — 5½ kamb. 3 miegamai. 26 metų. Kabinėtinė virtuvė. Keramikos vonia. Pilna vandens apsauga. Namas labai geras. Prie 72-os arti Kedzie.

— o —
Mūrinis 1½ aukšto. Prie 72-os ir Francisco. Geras. Nebrangus. Savininko paskola.

— o —
Prie 66-os ir Rockwell — Mūrinis. 2 butai po 6 kamb. Geras. Pigus.

BROKERIS P. ZUMBAKIS

Tel. 778-6916

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2238

WHITE HEN

Prime location at 59th and Mozart
Jewel guaranteed lease. Good Cash flow. Financing available. Requires \$45,000 cash.

R. J. Di Bernardo — 246-8790

INUOMUOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. miegamasis kambarys. Galimybė naudotis virtuve. 67-os ir S. Campbell apyl. Skambint nuo 9 v. ryto iki 3 v. popiet tel. 925-7910.

ISNUOM. butas su dviem miegamais Union Pier, Michigan, vasarvietėje. Kreiptis tel. Chicagoje VI 7-7457 arba 616-469-3599.

ISNUOM. 5 dideli, apšildomi kamb. arti 65-os ir Washenaw. Tik suaugusiems. Galima tuojau užimti. 275 dol. mėn. Skambint 636-9633.

ISNUOM. butai vasarvietėje — Union Pier, Mich. Skambint 616-469-3493 arba Chicagoje 476-3647.

ISNUOM. miegamasis kamb. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais. Marquette Parke. Skamb. 776-9267.

PARDAVIMUI

Skubiai parduodu CORDOVAX akordeoną.

3-jų dalių setas.
Taip pat parduodu 5 akurs miško. Netoli Neillsville, Wisconsin — (yra 2 šaltiniai).
Prašau skambinti telef. 778-5690

DEMESIO

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padės, skambinant po 6-05 val. vakaro.
Tel. 476-8950

Apimoka skelbtis dien. DRAUGE., nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra vieniems prieinamos.

Pedagoginių lituanistikos kursų vedėjų V. Kavaliūnui absolventų vardu dovaną įteikia M. Bankaitytė. Nuotr. V. Bacevičius

ANNE FRANK DIENORAŠČIO PRIESTARAVIMAI

Išgarsėjus žydaitės dienoraštis, kurį ji rašė, slapstydamasi nuo nacių persekiojimo metu, yra sukelęs nemažai ginčų spaudoje dėl jo kilmės. Vieni sako, kad jis buvo parašytas karui pasibaigus ir išleistas 1950 m. "Anne Frank Diary" vardu.

NCR Handelsbld, Rotterdamo laikraštis, išspausdino Hieke Jipps straipsnį, remdamasis parodymais šeimos, kuri slėpė žydus — Anne tėvus — nuo nacių persekiojimų per II pasaulinį karą. Anne tėvas Otto Frank mirė 1980 m., palikdamas dienoraščio originalą Olandijos Karo dokumentų institutui. Kilus ginčams dėl jo kilmės, institutas ruošiasi 1982 m. išleisti jo originalią laidą, be jokių sutrumpinimų ar išleidimų, taip kaip jis buvo parašytas.

Antrojo pasaulinio karo pradžioje Olandija, kaip ir Lietuva, paskelbė neutralitetą, bet 1940 m. gegužės 10 d. ji buvo užpulta Vokietijos ir po smarkių aviacijos bombardavimų ir didelių nuostolių priėmė vokiečių okupaciją. 1945 m. Vokietijai kapituljavus, Olandiją atgavo laisvę. Okupacijos metu prasidėjo žydų persekiojimas ir jų egzekucijos, viena olandų šeima — Miep ir Henk van Sant, rizikuodamas savo gyvybę, paslėpė keletą žydų šeimų. Paslėptų šeimų tarpe buvo ir Otto su žmona Edith Frank šeima su dviem dukrom — Margot ir Anne. Jaunesnioji sesuo Anne pradėjo rašyti dienoraštį, viską užrašinėdama, net ir smulkiausias savo išgyvenimus. Sant šeima juto, kad ji rašo dienoraštį, bet ji tai nekrepė jokio dėmesio, o Henk žmona, Miep, dažnai jai parūpindavo popierio, kad Anne galėtų rašyti ar piešti.

Naciams susekus ir suradus žydus ir juos išvežus į koncentracijos lagerį, Sant tuojau apėmė jį slėptuvę, surinkdama įtariamus popierius, bijodama, kad naciams grįžus, jų neįkriminuos žydų slėpime. Anne dienoraštį, net nepažvelgus, ji įmetė į savo rašomojo stalo stalčių tarp kitų popierių. Žadėdama vėliau jį peržiūrėti, bet nesitikėdama jame surasti ką nors įdomaus. Įvykių pynėje ta van Sant šeima ir pamiršo apie tą mergaitės dienoraštį. Tačiau, jeigu ši dienoraštį būtų paėmę naciai, tikriausiai van Sant šeima būtų ištikęs toks pat likimas kaip žydus. Žydų šeima buvo areštuota dar devynis mėnesius prieš karo pabaigą ir apie jos likimą van Sant šeima nieko nežinojo.

Karui pasibaigus, vieną vakarą van Sant šeimos namo lange šmėkstelėjo šešėlis ir, išbėgęs Sant žmonai Miep į lauką, ji susitiko Otto Frank. Pirmasis klausimas: "Kur tavo žmona Edith ir dukros?" "Jį negrįš, bet aš dar viliosiu sulaukti dukrų", atsakė Otto Frank.

Pas van Sant šeimą Otto Frank išgyveno septynerius metus. Per tą laiką jis vedė antrą žmoną ir persikėlė gyventi į Šveicariją. Iškalbėjus apie karo baisenybes ir visokius išgyvenimus,

Miep prisiminė, kad ji buvo paslėpusi Anne dienoraštį. Tai įvyko, kai juos pasiekė jaudinanti žinia, kad, Anne seseriai Margot žuvus koncentracijos lageryje, likusi viena Anne, neviltingai apimta atsigulė šalia savo sesers lavono, galvodama, kad jos gyvenimas yra beprasmiškas, nes visa šeima yra išžudyta. Naciai abi seseris sudegino krematoriume. Tokios graudingos žinios paveikta Miep ištraukė iš stalčiaus Anne dienoraštį ir jį įteikė tėvui Otto tardama: "Štai tavo dukters palikimas". Tėvas, paėmęs dienoraštį, skubiai užsidarė savo kambaryje ir aprašymus.

Liūdinčią mielą draugę, "Dainavos" ansamblio narę
LAIMA VAICIŪNIENĘ-ZYGAITĘ,
jos vyrui žurnalistui a. a. Jonui Vaičiūnui
staigiai mirus, nuoširdžiai užjausdami jungamės su ja bendran liūdesin.

ANSAMBLIO NARIAI:

Irena ir Vytautas Radžiai, Albertas Stočkus
Aleksas Smilga, Viktoras Žeronas, Jonas Paštukas

A. + A.
BALIUI VOSYLIUI mirus,
reiškiame užuojautą jo giminėms ir draugams.

UNION PIER, MICHIGAN LIETUVIŲ
DRAUGIJA

Mylimam vyrui, tėvui, uošviui ir seneliui

A. + A. **STASIUI GASNERIUI**
mirus, žmoną ALDONĄ, dukras VIOLETĄ, DALIĄ,
GIEDRĄ, LAIMĄ ir GRAŽINĄ, jų šeimai ir kitus gimes
nuoširdžiai užjaučiame.

"NERIJOS" JORŲ SKAUCIŲ TUNTAS

A. + A. **JONUI VAICIŪNUI**
mirus,
reiškiame užuojautą žmonai Laimai.

UNION PIER, MICHIGAN LIETUVIŲ
DRAUGIJA

Brangiam vyrui, tėvui ir uošviui

A. + A. **STASIUI GASNERIUI** mirus,
reiškiame gilią užuojautą jo žmonai ALDONAI, dukrai
GIEDRAI, žentui VIKTORUI ir visai ŠEIMAI.
LEMONTO APYLINKĖS LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖ

A. + A.
STASIUI GASNERIUI
mirus, jo žmonai vs. ALDONAI GASNERIENEI, ŠEIMAI
ir kitiems giminėms reiškiame širdingiausią užuojautą
ir kartu liūdime.

CHICAGOS SKAUTININKŲ-Ų RAMOVĖ

Mylimam tėveliui

A. + A. **STASIUI GASNERIUI** mirus,
mielą sesę VIOLETĄ PAULIENĘ ir jos ŠEIMĄ liūdesio
valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

"NERIJOS" TUNTO "NENDRIŲ"
IGULA

Van Sant šeima dabar sulaukusi jau 70 metų amžiaus, bet labai dažnai susilaukia nuoširdžių padėkos laiškų, raginančių aprašyti savo atsiminimus apie žydų gelbėjimą. Anne dienoraštis yra tapęs labai populiarius, ir jį dar

labiau išpopuliarino susuktas filmas.

Nėra neįdomių dalykų; yra tik tai nesidominčių žmonių.

G. K. Chesterton

PENKIOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

1966 m. liepos mėn. 31 dieną, išsargintas vėžio ligos, šią žemišką kelionę baigė mūsų brangus bei mylimas

vyras, tėvas, ir senelis

A. + A. **ALFONSAS JURSKIS**

Nors laikas bėga, bet jo šviesos atminimas visuomet liks mūsų širdyse. Lai Visagalis Viešpats suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos: Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Chicagoje; Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno koplyčioje, Putname; Šv. Kazimiero Kolegijos koplyčioje, Romoje, ir Philadelphiaus Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, rugpjūčio mėn. 1 d. 8 valandą ryto.

Maloniai prašome visus gimes ir pažįstamus prisiminti a. a. ALFONSA JURSKĮ savo maldose.

Liūdinčios: Žmona, dukterė, sūnūs ir vaikaičiai.

A. + A.
INŽ. JUOZAS SAKALAS

Gyveno Oak Lawn, Ill. Anksčiau gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė liepos 23 d., 1981 m., 6:10 val. ryto, sulaukęs 71 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Šėtoje. Amerikoje išgyveno 32 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Adelė, dukterė Joana Nausėda, žentas Ben, sūnus Pranas, anūkės Lisa ir Zuzana. Lietuvoje liko du broliai ir šešios seserys su šeimomis, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Lietuvių Architektų-Inžinierių sąjungai, Lietuvių Tautinių namų sąjungai, Lietuvių Bendruomenėi.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.
Laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos 25 d. 18 koplyčioje 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, dukterė, sūnus, žentas ir anūkės.

Laid. direkt. Donald A. Petkus, tel. 476-2345.

A. + A.
ANTANAS DUKAUSKAS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.
Staigiai mirė Union Pier, Michigan, liepos 21 d., 1981 m., sulaukęs 85 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 32 metus.
Pasiliko dideliame nuliūdime 2 švogerkes Severina Petruskienė su vyru Ignu ir Detroito Nina Petruskienė su vyru Mečiu ir jų šeimos, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos 25 dieną. 18 koplyčioje 10 val. ryto bus atlydėtas į Švenciausio Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: GIMINĖS.

Laidotuvų direkt. — Donald A. Petkus, Tel. 476-2345.

A. + A.
JUOZUI TARASEVIČIUI
amžinybėn iškeliavus,
liūdinčią žmoną Stefą ir gimes širdingai užjausdamos kartu liūdime.

ALDONA KONCIUS
LIUDMILA SIRUTOVICIUS
MILDA PANARAS
JOANA SIMS

DRAUGAS, penktadienis, 1981 m. liepos mėn. 24 d.

5

A. + A. **LIUDVIKAI BUTKIENEI**
okupuotoje Lietuvoje mirus, mielai draugijos narei dr. Julijai Smilgienei ir visai liūdinčiai šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia
LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

John G. Evans, Jr. — Stanley P. Evans

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET

Tel. Republic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. Lafayette 3-3572

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

CHARLES STASUKAITIS

Gordon Funeral Home

1729 S. HALSTED STREET

Tel. 226-1344

Perskaityt Draugai, duokite ji kitiems perskaityti

UNIVERSAL CONSTRUCTION COMPANY
Aluminum siding, soffit, fascia, gutters, roofing, concrete work, decorating, stone. Complete remodeling bathrooms, kitchens, basements. Low prices. Free estimates. Licensed #K-70078. Call Paul at 745-8733.

KNOTT CONSTRUCTION COMPANY
Roofing of all kinds. Complete chimney service. Porch Repair. 924-1781 or 878-3072

AAA CONCRETE DRIVEWAYS — PATIOS — SIDEWALKS
STOOPS — GARAGE FLOORS HIGH QUALITY. REASONABLE RATES. 981-8882

GARDENING ENTHUSIASTS SPECIAL
BLACK DIRT AT \$35 FOR 6 YDS. SAPLINGS AT GREATLY REDUCED PRICES. 981-8882

APLINK MUS

× **Kunigų Vienybės seimas** šiemet bus Scrantone rugpjūčio 19-20 d. Seime bus aktualių klausimų svarstymai, specialios paskaitos ir pasitarimai. Taip pat bus renkama nauja centro valdyba. Kiek žinoma, iš Chicago dalyvaus vysk. Vincentas Brizgys, marijonų provincijos kun. Viktoras Rimšelis, kun. Jonas Savukynas, MIC, ir kt.

× **ALRK Moterų sąjungos** dvimetinis seimas šiemet bus Clevelande, vietinės kuopos globojamas. Delegatės rinksis iš vakaro, t. y. rugpjūčio 5 d., svarstymai bus rugpjūčio 6-8 dienomis Lakeshore motelyje. Kiek delegačių bus iš įvairių Chicago kuopų, dar nėra tiksliai žinių, bet atrodo, kad gana nemažai. Gal važiuos net specialiu autobusu.

× **Dzūkų draugija** rugpjūčio 9 d. rengia išvažiavimą autobusu į Anelės Kajokienės vasarvietę. Dzūkų draugijos narius ir visuomenę, norinčius vykti, prašome kreiptis tel. 925-9159 arba 927-5980.

× **Pasaulio Lietuvių dienų** rengimo komiteto pirm. dr. Antanas Razma, jo pavaduotojas Bronius Juodelis, PLB pirm. Vytautas Kamantas ir PLB narys sporto reikalams Zigmantas Žiupsnys š. m. liepos 22 d. susitiko su University of Illinois Chicago Circle Camp pareigūnais pasitarti dėl patalpų panaudojimo Pasaulio lietuvių dienų renginiams 1983 metais. Pasitarimai buvo labai sėkmingi. Patalpos labai tinkamos sporto ir dainų šventėms bei kitiems renginiams. Galutiniai susitarimai numatyti šių metų gale.

× **Alfonso Moliejus**, gyvenąs Highland, Ind., kartu su meite "Draugo" prenumerata prišuntė 10 dol. aukų lietuviškai spaudai išleivijoje palaikyti. Nuosirdžiai už auką dėkojame.

× **Ona Rudaitis** iš Pompano, Fla., mokėdama "Draugo" metinę prenumeratą, pridėjo 5 dol. aukų savai spaudai palaikyti. Labai ačiū.

× **Albinas Dziurvas**, nuolatinis spaudos rėmėjas, Chicago, mokėdamas metinę "Draugo" prenumeratą, pridėjo dar 8 dol. aukų lietuviškai spaudai.

× **Už a. a. Vandą ir Juozą Kūlauskus** šv. Mišios bus atnaušiamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje liepos 26 d., sekmadienį, 11 val. ryto. Maloniai kviečiame draugus ir pažįstamus pamaldose dalyvauti ir kartu pasimelsti už velionių sielas.

Duktė Irena ir sūnus Vytautas (pr.).

× **Albinas Kurkulis**, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Bradshaw, Inc., patarnauja akcijų bontų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916. (ak.).

× **Malonios atostogos laive** — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Jaunimo sąjunga kviečia visus kelionėn laivą po Karibų jūrą salas — 1981 m. gruodžio mėn. 5 d. Informacija ir registracija pas American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Avenue, Chicago, Ill. 60643, tel. (312) 233-9787. (sk.).

× **Pigiai parduoti 7 savaitių** geros veislės Doberman šuniukus. Skambinti tel. 471-0820. (sk.).

× **Bridgeporto restorano** reikalinga virėja (kalbanti lietuviškai ar angliskai). Skambinti Gražina telefon. 326-7611. (sk.).

× **Lietuvos Vyčių 68-tasis** seimas šiemet bus Scrantone, Pa., universiteto patalpose rugpjūčio 20-23 dienomis. Seimą globos ir technišku paruošimu rūpinasis Scrantono, Pittstono ir Forest City vyčių kuopos. Seimas bus pradėtas atidarymo iškilėmis rugpjūčio 20 d. 2 val. p. p. Lietuvos Vyčių pirmininkas yra Philip Skabeikis iš New Yorko. Čicaigoje informacijai vadovauja valdybos narė Irena Sankus.

× **Švenčiant "Ateities" žurnalą** 70 metų jubiliejų, Žodžio ir Muzikos vakare rengiami du montažai: "Dėl jos... Lietuvos" ir "Dievas atėjo". Montažus paruošė komp. Darius Lapinskas, išrinkdamas "Ateityje" poetinius žingsnius įmynusių kūrėjų eilėraščius.

× **Tik trys savaitės** liko iki Mokytojų studijų savaitės. Registravimasis pas J. Masilionį.

× **Transatlantinių didvyrių** pagerbimas — prisiminimas Sodybos pažmonyje šį sekmadienį nuo 2 v. p. p. Kultūrinė programa. Užkandis. Visi laukiami.

× **Sol. Genovaitė Maziukienė** atliks Chopino gedulingą maršą, prisimenant velionio muz. Vlodo Baitrušaičio šeštąsias mirties metines šį sekmadienį, 10:30 val. šv. Mergelės Marijos Gimimo šventovėje. Taip pat porą giesmių giedos ir parapijos choras.

× **Paulina Kankalis** iš Chicago, Ill., nuolatinė spaudos rėmėja, paauguko 50 dol. kenčiančios tautos pavergoje Lietuvoje slaptos spaudos plėtimui šiam krašte. Aukotojai, prisiminiai ir parėmusiai kad pogrindžio spauda turėtų atspara ir geresnius galumus parodyti gyvenimą okupacijoje, nuosirdžiai dėkoja nežinomi tos spaudos kūrėjai ir jos skelbėjai, stiprinti. Labai ačiū.

× **Eleonora Radvilienė**, Cicerio, Ill., rūpinasi, kad "Draugo" gegužinė rugpjūčio 2 dieną visiems užtektų lietuviško kugelio. Gegužinės pradžia 12 val. Veiks bufetas ir vertingų dovanų paskirstymas.

× **A. a. dr. Vlodo Kuzmos** 21-rių metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios už jo sielą bus atnaušiamos šeštadienį, liepos 25 d., 5 val. vak. šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Giminių ir pažįstamų prašomi prisiminti jį savo maldose.

Žmona ir vaikai (pr.).

× **Visi keliai veda į Balfogeguzinę**. Gegužinė įvyks šių metų liepos 26 d. (sekmadienį) 12 val., Jaunimo centro patalpose ir aikštelėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago (važiuoti S. Western iki 56 gatvės). Kad gegužinės rengėjų idėtas darbas neuiegtų veltui, maloniai prašome gausiai gegužinėn atsilankyti. Jūsų lauks prityrusių šeiminių paruošti valgiai, kavė, o taip pat atgaiva troškuliui nuraminti ir kiti įvairumai. Šokiams gros Ažuolo Stelmoko orkestras. Patalpos vėsinamos. (pr.).

— — —

PRAEITIS PUSLAPIUOSE

Liepos 24 d.
1704m. britai atėmė Gibraltarą iš ispanų.

1870 m. New Yorką pasiekė pirmasis traukinys iš Kalifornijos.

1946 m. JAV pirmą kartą išbandė atominę bombą po vandeniu Ramiajame vandenyne.

1959 m. viceprezidentas Richard Nixon ir Nikita Chruščiovas smarkiai susiginėjo amerikietiškoje virtuvinių reikmenų parodoje Maskvoje.

1976 m. JAV erdvėlaivis "Viking I" nusileido Marse.

Madų parodos reikalais pirmame pasitarime dalyvavusios ir planus darysios veikėjos. Iš kairės (sėdi): E. Radvilienė, P. Kinderienė, Memėnienė, E. Bareikienė, A. Prapulytė ir M. Remienė, (stovi): L. Rastenyte-Lapinskienė, O. Baukienė, E. Blandytė, A. Garbenytė ir M. Memėnaitė. Nuotr. Jono Kuprio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KAS NAUJO PEDAGOGINIAMI LIT. INSTITUTE

Kaip įprasta, visų lit. mokslo institucijų durys vasarą ne tik uždaromos, bet ir užrakinamos. Juk ir mokiniai, ir mokytojai turi pailsėti, planuoti ateities darbus, kuriuos kitais metais reikės vėl testuoti. Tik kur ne kur būreliai jaunimo vasaros stovyklose rungiasi su dar nespėjais išmokyti gimtosios kalbos dėsniams. Jei nori būti samoningu lietuviu jaunuoliu (o kas jį nenori būti), reikia pabaigti tai, kas nebuvė del įvairių priežasčių mokslo metais pabaigta, išmokyti.

Tik Pedagoginiami lit. institute ir kaitromis vasaros dienomis vyksta darbas, nors jo klausytojai ir čia nesirenka. Pats (šios vasaros) darbas nėra lengvai ir nusakomas. Pagrindinė vaizdajuosčių gaminimo vadovė yra Marija Smilgaitė. Ji čia beveik kiekvieną dieną praleidžia rekorduodama ir vaizdajuosčių redaguodama. Jai šiuo metu padeda ypač dr. S. Girnius, kol jis sukiojasi Chicagoje, ir Robertas Vitas. Iki šiol vadovė padėjo ir Rita Likanderytė, bet šiomis dienomis ji išvyko kitur. Kruopščiai tvarkė iki šiol biblioteką Robertas Vitas, Alė ir Snieguolė Zalatoritės ir lektorė Birutė Tamulynaitė.

PLI biblioteka auga ne tik kiekybiškai, (ji jau turi per 5,500 knygų), bet stiprėja ir kokybiškai. Mieli aukotojai skiria bibliotekai ne tik turimų savo knygų perteklių, bet parenka pagal PLI turimus uždavinius. Ačiū jiems. Juk biblioteka brandina ir brandina jauno studento tautinę sąmonę ir kalbą labiau, negu kiti antraeiliai dalykai. Tad nesigailėti jai kas vertingiausia rodo donatorių didelę išėjimo mokslo institucijos supratimą. Į institutą neateina gimtosios kalbos ABC mokyti. Čia studentas gali vykusiui pagilinti lietuvių kalbos mokėjimą ir paskui tai panaudoti kitose švietimo institucijose, spaudoj ir šiaip bendruomeninėje veikloje.

Institutas gali didžiulius turis tokių studentų, kurie, gerai mokydami savo gimtąją kalbą, ateity visokeriopai patarnaus mūsų išėjimui. Jis nesvajuoja apie didelės pinigines sumas, kurios ar kada nors bus pateisintos. Jam rūpi jau šiandieną verstį giliai švietimo bei kultūrinę vagą.

Institutas, panaudodamas gauriamą paramą, nori savo paskirti atlikti kaip galima prasmingiau. Tad čia ir vasarą darbas nesustoja: vyksta ir vaizdajuosčių gaminimas, ir, gausėjant knygoms, nuolatinis bibliotekos papildymas ir jos tvarkymas. Ir iki šiol padaryta gana daug.

Jau įrekiuota keliasdešimt valandų paskaitų ir pokalbių lietuvių kalbos, lietuvių literatūros, Lietuvos istorijos, meno, šviti-

mo temomis. Pokalbiuose taip pat nagrinėjami visiems lietuviams labai rūpimi pavertę Lietuvos reikalai ir jos kova, siekiant laisvės.

Kaip kitos lietuviškojo švietimo institucijos, taip ir PLI priklauso nuo lankytojų gausumo, juo jų gausiau, juo ateitis šviesesnė. Tada verta planuoti, versta dirbti. Bet jei lankytojai nesisidomi kuria nors švietimo institucija, tai ir tam reikalui sutelktos didelės piniginės sumos nustoja savo reikšmės, visos užmojos supliūška. Persitvarkoma ir Neakivaizdiniame skyriuje, nes ir vaizdajuosčių gaminamos daugiau tokiems instituto klausytojams, kurie negali kiekvieną šedadienį čia atvykti. Jie priklauso šiai mokslo įstaigai, tačiau gyvena už kelių šimtų ar net kelių tūkstančių mylių. Tad šį mokslo įstaigą pas juos turi atvykti su savo mokslo priemonėmis.

Besirūpinant jau artėjančiais kitais mokslo metais, reikėtų priminti, kad institutas mokslo metais pradės š. m. rugšėjo mėn. 12 d. Tuo metu bus ir naujų klausytojų registracija.

Be to, lietuviškos šviesuomenės prašoma pažvelgti į savo turimas bibliotekas, ir jei kas rastų inst. reikšmingą, skambinti Pedagoginiami lituanistikos institutu (312)434-454, Robertas Vitas, biblioteka.

Pr. R.

ARTIMO TARNYBOJE

Danutė Račiūnaitė

Šią vasarą nepiliečiai turi progą pasinaudoti Etninių grupių tarnybos ir akademikų skaučių gražiu ir vertingu patarnavimu. Etninių grupių tarnyba (Ethnic Community Services) šūninku James A. Baker III. Po suvažiavimo birželio 9 d. laisvą k. J. Baker Urbanui padėjo už pokalbį, pasidžiūgė turėjęs progą pasikalbėti ir išreikšti viltį ateityje bendradarbiauti.

— **Patricijos ir Stasio Pinkų** sūnus buvo pakrikčtytas šv. Kazimiero par. bažnyčioje liepos 5 d. Krikšto apeigas atliko kun. V. Bartuška.

— **Petras Sakas** paguldė ligoninėn, kur jam padaryta širdies operacija. Ligoniai reikės ilgesnį laiką gydytis ir ilsėtis namie.

ma skambinti į Etninių grupių tarnybos biurą antradieniais (tel. 346-7367).

PASISEKĖS PARENGIMAS

Chicago Anglijos-Britanijos Liet. klubas surengė liepos 12 d. subuvimą Vyčių salėje. Priešrinko narių ir svečių apie 200 asmenų. Buvo šokta, dainuota, pasikalbėta. Lauke buvo labai šilta, tad šį kartą Vyčių sodelis liko tuščias.

Klubo narės A. Kurienė, Br. Černiauskienė, M. Straznickienė, Alb. Sabrinskienė ir Kuraitė paruošė pulkiskus pietus. Tuos pietus visus svečiai išpiko iki paskutinio trupinio. Labai daug klubo naudai pasidaravo N. Liubinienė, suruošus dvi gausias loterijas. Loterijos davė kelis šimtus dolerių pelno.

Klubo narių dar didelė dauguma nėra pensininkai. Tad jeigu nariai nepakankamai aukoja visuomeniniams reikalams, ateina į pagalbą klubas su savo ištekliams ir aukoja radio vandenėms, spaudai didžiuliams visuomeniniams institucijoms, ligoniams ir t. t. J. Jokubka

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Šv. Kazimiero parapijos mokykla Los Angeles gavo pripažinimą ir gerą įvertinimą, kas suteikia pilnas teises toliau mokyklą laikyti ir vis tobulinti. Tai laikoma garbe parapijai, mokytojams ir mokiniam.

— **Kompoz. Bronius Budriūnas** po sunkios ir sudėtingos širdies operacijos pamažu sveiksta ir jau yra grįžęs namo. Dar turės ilgesnį laiką gydytis ir stiprėti. Jį muzikos srityje pavaduoja pianistė Raimonda Apeikytė arba Rimas Polikaitis.

— **Jonas Urbanas, JAV LB** krašto valdybos vicepirm. organizaciniam reikalams, dalyvaudamas Washingtono vykusioje respublikonų tautinių grupių konferencijoje, užmezgė ryšius su Baltųjų rūmų štabo viršininku James A. Baker III. Po suvažiavimo birželio 9 d. laisvą k. J. Baker Urbanui padėjo už pokalbį, pasidžiūgė turėjęs progą pasikalbėti ir išreikšti viltį ateityje bendradarbiauti.

— **Patricijos ir Stasio Pinkų** sūnus buvo pakrikčtytas šv. Kazimiero par. bažnyčioje liepos 5 d. Krikšto apeigas atliko kun. V. Bartuška.

— **Petras Sakas** paguldė ligoninėn, kur jam padaryta širdies operacija. Ligoniai reikės ilgesnį laiką gydytis ir ilsėtis namie.

CHICAGOS ŽINIOS

MENININKES GYVENIMAS

SCENOJ

Dainininkės Dinah Washington, mirusios 1963 m., mėgusios ir religines melodijas, išleidos keliasdešimtį plokštelių, gyvenimas dabar dainininkę ir aktorių vaizduojamas The Happy Medium teatro scenoje Rush gatvėje, vaidinime, pavadintame "Sasha! Sing Dinah".

MARIHUANA

Amerikos gydytojų draugija AMA savo biuleteny, leidžiamame Chicagoje, skelbia, kad po alkoholio ir rūkymo trečias labiausiai vartojamas narkotikas yra marihuana. Apie du trečdaliai jaunimo JAV-se ją naudoja, o ji yra kenksminga. Ji neigiamai veikia smegenis, kraujo apytaką, širdį, plaučius ir nervų sistemą, labiausia — smegenis. Ji prisideda, kad kai kurie meta mokyklą, pradeda netvarkingai elgtis.

ATMETĖ MOKYKLŲ PLANĄ

Federalinės įstaigos atmetė Chicago paruoštą mokyklų rasiinio sujungimo planą. Pareikalavo rasiinį jungimą daryti anksčiau ir pilniau.

TIK RINA MERĖS FONDA

Illinois prokuroro įstaiga tikrina, kaip merė J. Byrne išleido 300.000 dol., sutelktų į jos Kalėdų labdaros fondą. Ypač tikrinami duomenys apie 288,839 dolerius, kurie, kaip skelbė merė, buvo išleisti Kalėdų eglutėms, šviesoms miesto butų kolonijose.

SUGAVO KETVIRTĄ

Policija sugavo ir ketvirtą asmenį, įtariamą dalyvavusio Joano Barkauskienės nužudyme: Joseph Beringer, 18 m. Jis ir anksčiau buvo nuteistas už vagystę. Barkauskienės žudikyteimas bus rugpjūčio 7 d. Kiti trys yra: velionės vyras Edv. Barkauskas, 25 m., J. Galason, 18 m., ir antras brolis Beringer, 18 m.

30 M. PADEGEJUI

Bryant Belmore, 38 m., nuteistas kalėti 30 m. už padėgimą savo merginos apartamento Chicago miesto butų R. Taylor House kolonijoje. Jiedu su mergina susiginėjo ir, kai ji išėjo, Belmore butą padegė.

VAIKAI — PADEGEJAI

Chicagoje daugėja gaisrų, kurių priežastis yra 8-12 m. vaikai. Dažniausia jie padega bežaisdami degtukais apleistuose, negyvenamuose namuose. Nors nemažai gaisrų sukelia ir gaujos.

CONKLIN ROOFING INC
ROOFING • SIDING
SHEET METAL
384-8675 or
647-8023

TILING PLUS

Complete bathroom & kitchen remodeling. All phases of tiling furnished & installed. All work guaranteed. Free est.

Call Mark Miles at
282-5526.

MARTIN BYRNE PLASTERING

Personalized estimates tailored for any individual requirements. "Our services and prices can not be surpassed". Call 283-6182

WORK-RITE CO SEAMLESS GUTTERS
ALUMINUM SOFFIT FASCIA AND SIDING
6901 W. Archer
586-4033

EMBASSY ROOFING
Hot asphalt — tar & gravel — roll shingles. Time payments — reasonable estimates. Senior citizen discount. "Our reputation is your assurance of quality". Call Ray Kazlauskas at 235-6666.

ERN'S SHOE REPAIR
747 S. California Ave., Chgo.
722-6046

Shoe repair, shoe dyeing. Repairs on shoulder bags, handbags & safari bags. "Highest quality at lowest prices".

ROUTE 12 RENTAL
1701 N. Rand Rd., Arlington Hts. — CL3-4404 1/2 mile S. E. of Palatine Rd. Complete selection of tools for do-it-yourself repair, maintenance & landscaping with this ad \$3 off on rentals over \$15.00.

MONT CLARE ROOFERS
INDUSTRIAL — COMMERCIAL RESIDENTIAL
REPAIRS OR REROOFING
CALL 637-8988 or
637-4611

LEYDEN MASONRY
All types of brick & Cement work
Glass blocks & fireplaces
Tuckpointing
349-1272

COMPLETE LANDSCAPING
Specializing in evergreen trimming 24 hour phone service
J. LEPORE INC.
10934 S. Western Ave., Chicago
(312) 881-4700

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
2557 W. 69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir t.t.
Važiujamos lėšos, remenai ir kt., pirkti ar nuomot.
Nemokamai ekspedijuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTES DIRKIAI savininkai

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

High Interest Rates
Paid on Savings

Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

ESLIC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon. - Tue. 9-5, 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905